

מבקר העירייה

דוח ביקורת בנושא

רכבי העירייה

תוכן העניינים

3	עיקרי הממצאים וההמלצות.....
15	1. מבוא.....
16	2. מטרות הביקורת.....
17	3. היקף וגבולות הביקורת.....
17	4. נהלים.....
19	5. קצין בטיחות.....
20	6. ניהול נהגים.....
28	7. תחזוקת רכבים.....
31	8. רכבי איגום.....
38	9. משמר השכונה.....
39	10. רכישה/החכרת רכבים.....
40	11. מכירת רכבים.....
41	12. כבאית דוח סטטוס .....
43	נספח תמונות כבאית .....

עיקרי הממצאים וההמלצות

תקציר זה כולל את עיקרי הממצאים וההמלצות, כדי לקבל מידע מלא יש לפנות לדוח המפורט. מספר הסעיפים מקביל למספור בגוף הדוח.

1. מבוא

לרשות העירייה 168 כלי רכב המשמשים לפעילות אבטחה, ניקיון, פיקוח ועוד. זאת בנוסף ל- 18 כלי רכב הצמודים לעובדים כחלק מתנאי העסקתם. מחלקת הרכב (להלן: המחלקה) באגף ת.ב.ל (להלן: האגף) מופקדת על הניהול והטיפול בכלי הרכב, וכן על ניהול הנהגים והדרכתם בהתאם לתקנות התעבורה. ניתן לחלק את כלי הרכב על פי המאפיינים כדלהלן:

- רכבי איגום – רכבים המשמשים לפעילות העירייה בתחום הניקיון התחזוקה הביטחון והסדר הציבורי, רכבים אלו משמשים לצורכי ביטחון, שיטור, ניקיון ופיקוח. הרכבים אינם מוצמדים לעובד ואינם מיועדים לשימוש פרטי של העובדים. לאחר שעות העבודה, רכבי איגום חונים במתחם אגף תבל ובמיקומים נוספים בסמוך למשרדי העירייה.
- רכבים צמודים – רכבים צמודים לעובדים, כחלק מתנאי שכרם, לעובדים אלו נזקף שווי שימוש לצורכי מס כנדרש מהוראות רשויות המס.
- משאיות/טרקטורים/נגררים/מלגזות – כלי רכב אלו המצריכים רישיונות ייחודיים, משמשים לפעילות ניקיון בשגרה ולפעילויות נוספות בחרום. כלי הרכב מנוהלים באמצעות מערכת ממוחשבת לניהול צי רכב. הפיקוח על כלי הרכב והנהגים מעוגן בתקנות התעבורה "סידרי בטיחות כלי רכב במפעלים".

4. נהלים

4.1 כללי

נהלים כתובים מהווים סטנדרט מנחה אחיד וברור לדפוסי העבודה הנדרשים. הנהלים מאפשרים שקיפות בתהליכי העבודה, כוללים מנגנוני בקרה פיקוח ודיווח, מעגנים את תחומי האחריות והסמכויות של הגורמים השונים בתהליכי העבודה, ומבטיחים שימור וניהול הידע הארגוני. במאגר נהלי העירייה קיימים 4 נהלים המתייחסים לפעילות המחלקה כמפורט בגוף הדו"ח

4.2 ממצאים

תקן ISO – נהלי המחלקה לא עברו הסמכה לתקן ISO כמקובל בעירייה. עדכון הנהלים – סקירת הוראות הנהלים מעלה כי הם אינם מעודכנים, כן, למשל נוהל "ניהול ותפעול נהגים" כולל הוראות בדבר רישום "בספר הרכב". כיום יש שימוש בכרטיס עובד המאפשר רישום ממוכן של הנהגים באופן שמייתר את "ספר הרכב". כמו כן, נוהל הוצאת רכבים מאגף ת.ב.ל כולל הוראה המחייבת רישום כל רכב הנכנס והיוצא ממתחם אגף ת.ב.ל בכל שעות היום, הוראה שאינה ישימה ואינה מקוימת.

דוגמא נוספת הינה נוהל "דווח ומעקב אחר תלונות נהגים". הנוהל מתייחס להוראה 6 של משרד התחבורה אך אינו כולל הוראות לטיפול בתלונות המגיעות ממוקד חברת דלק. נהלים חסרים – סקירת הנהלים מעלה כי חלק מפעילויות המחלקה אינם מעוגנים במסגרת נהלים כך למשל חלק מתפקידי קצין הבטיחות, בעיקר בכל הקשור בניהול נהגים, נושאים כגון הדרכות שנתיות, טיפול בדוחות תעבורה, מעקב ופיקוח על רישיונות אינם מעוגנים במסגרת הנהלים.

המלצות

- לשקול עריכת נוהל חדש שיעגן את תפקידי קצין הבטיחות נוהל זה יכלול את תחומי האחריות והסמכויות של קצין הבטיחות בהתאם לתקנות התעבורה. הנוהל ככל נוהל יכלול מנגנוני בקרה, פיקוח ודיווח.
- לעדכן את נוהל "ניהול ותפעול צי הרכב" ונוהל "דווח ומעקב אחר תלונות נהגים" באופן שישקף את פעילות המחלקה בפועל ויותאם לתקנות התעבורה הרלוונטיות.
- להעביר נהלים אלו תקן איכות ISO כמקובל בעירייה.

5. קצין בטיחות בתעבורה

5.1 מבוא

תקנות התעבורה "סדרי בטיחות בהפעלת כלי רכב במפעלים" מחייבים העסקתו של קצין בטיחות בתעבורה בכל "מפעל המחזיק מעל 40 כלי רכב, תקנות אלו מסדירים את חובותיו של קצין הבטיחות בכל הקשור בבטיחות הרכבים ובכשירות הנהגים.

במסגרת הביקורת נבחנה העמידה בהוראות התקנות האמורות.

5.2 כתב הסמכה

על פי תקנות התעבורה: "סדרי בטיחות בהפעלת כלי רכב במפעלים" תקנה 579 (1), על קצין הבטיחות לקבל "כתב הסמכה".

ממצא

נמצא כתב הסמכה לקצין הבטיחות בתוקף עד תאריך 11/11/2025.

5.3 רישיון נהיגה

על פי תקנות התעבורה: "סדרי בטיחות בהפעלת כלי רכב במפעלים" תקנה 580 (א):
 "בעל מפעל יעסיק במפעלו קצין בטיחות שיש לו רישיון נהיגה לסוגי הרכב המופעלים במפעלו באישור הרשות לפי תקנה 58א".

ממצא

נמצא רישיון נהיגה תקף ומתאים לכל סוגי כלי הרכב הנמצאים בשימוש העירייה (כולל רישיון מוביל) לקצין הבטיחות כנדרש.

השתלמות מקצועית שנתית

על פי תקנות התעבורה: "סדרי בטיחות בהפעלת כלי רכב במפעלים" תקנה 579(ד):
 "על קצין הבטיחות לעבור השתלמות מקצועית, שתוכנה אושר על ידי הרשות, אחת לשנה, וכן לעבור כל השתלמות מקצועית נוספת כפי שתורה לו הרשות".

ממצא

חלק מתפקידו של קצין הבטיחות הינו הדרכת נהגים חדשים, ומכאן החשיבות הרבה לעדכון הידע של קצין הבטיחות באמצעות השתלמויות מקצועיות של הרשות.
 קצין הבטיחות טען בפני הביקורת כי הוא משתתף באופן סדיר בהשתלמויות מקצועיות של איגוד קציני הבטיחות בתעבורה אך לא הציג בפנינו אישורים על כך.
 השתלמויות אלו לא דווחו למחלקת הדרכה באגף משאבי אנוש, ומכאן שאינם מתועדים בתיקו האישי או במערכת אחרת של העירייה. בשולי הדברים נציין כי קצין הבטיחות טען בפנינו כי עלות ההשתלמות משולמת על ידו.

המלצות

- לשקול מימון השתלמות אחת בשנה על חשבון העירייה, במיוחד לנוכח התקנה המחייבת השתלמות קצין הבטיחות.
- לנהל מעקב ובקרה על השתלמות קצין הביטחון ע"י אגף משאבי אנוש ולתעד קיום ההשתלמות בתיקו האישי כמקובל.

6. ניהול נהגים6.1 תיקי נהג

ניהול תיק נהג מאפשר למחלקה פיקוח ומעקב אחר נהגי העירייה. על פי נוהל העירייה, ניהול תיקי הנהגים נמצא באחריות קצין הבטיחות. תיקי הנהגים כוללים מלבד המסמכים הקשורים לנהג גם מידע אודות הדרכות אשר עבר, תלונות על אופן נהיגתו ועוד.
 מידגם הביקורת העלה כי בתיק העובד חנה חרמש נמצא חוסר של צילום רישיון נהיגה של אחד מבני המשפחה. הביקורת מצאה כי אין הקפדה על תיעוד מסמכים של בני המשפחה של הנהג המורשים לנהוג ברכב. כמו כן נמצא כי אין הקפדה על החתמת בני משפחה על קיום הדרכת נסיעה כנדרש.
 במערכת הממוחשבת "צי-נט" שבשימוש המחלקה, נמצאים תיקי נהג ממוחשבים, מסקירת הביקורת עולה כי למעט פרטי הנהג וצילומים של רישיון הרכב והביטוח לא מעודכנים בתיקי הנהג הממוחשבים פרטים על עבירות הנהג, פרטים על תאונות הנהג, אישורי השתלמויות והדרכות בטיחות.

המלצות

- להקפיד לתיק בתיקי הנהג הפיזיים את כל המסמכים הנדרשים.

- לנהל את תיקי הנהגים במערכת ה"ציר-נט" באופן שייעל את המעקב אחר כשירות הנהגים המורשים להשתמש ברכבי העירייה.

הדרכות נהגים

6.2

כללי

6.2.1

על פי תקנות התעבורה: "סדרי בטיחות בהפעלת כלי רכב במפעלים" תקנה 579 (ח): "בעל המפעל יכין אחת לשנה תכנית הדרכות מקצועיות שנתית לנהגים במפעל, לפי רשימת נושאים והכול כפי שקבעה לו הרשות ובדרך שאישרה לו. "

מבדיקת הביקורת עולה כי העירייה התקשרה עם חברת "dreamclub" (להלן: החברה) שעל פי אתר האינטרנט שלה מקיימת קורסי נהיגה בטוחה לארגונים. מסקירת הביקורת עולה כי בשנת 2022 העבירה החברה קורסים לנהגי העירייה בחודשים יוני ונובמבר בבית חיל האוויר.

תכני ההשתלמות

6.2.2

הביקורת השוותה בין תכנית השתלמות כפי שהוצעו על ידי החברה אל מול ההנחיות ונושאי ההדרכה שהופצו לקציני הבטיחות בתאריך 4/4/2022 על ידי משרד התעבורה והבטיחות בדרכים – אגף פיקוח ובקרת רכב וארגונים.

ממצא

– נמצא כי התכנים תואמים את הנחיות אגף הפיקוח כנדרש.

אוכלוסיית הנהגים

6.2.3

תקנות התעבורה: "סדרי בטיחות בהפעלת כלי רכב במפעלים" מבחינות בין שתי קבוצות נהגים. קבוצה אחת, נהגים שעיקר עיסוקם הוא נהיגה, או שעיסוקם מחייב נהיגה במשך רוב שעות העבודה (להלן: "נהגים מקצועיים") וקבוצה שניה של נהגים אשר תחום עיסוקם אינו מצריך נסיעה ברכב ברוב שעות העבודה (להלן: "נהגים רגילים").

על פי התקנה נהגים מקצועיים נדרשים לעבור 2 הדרכות מקצועיות בשנה, לפני הקיץ ולפני החורף. נהגים רגילים נדרשים לעבור הדרכה מקצועית פעם בשנה. לדברי קצין הבטיחות בעירייה קיימים 5 נהגים מקצועיים: 3 נהגי משאית ו-2 כונני חשמל.

בירור שערכנו העלה כי בשנת 2022 התקיימו שתי השתלמויות נהגים בחודשים יוני ונובמבר, השתלמויות אלו היו לכלל הנהגים בלא הבחנה בין נהגים מקצועיים כהגדרתם בתקנות התעבורה לבין נהגים רגילים המחויבים בהשתלמות אחת בשנה.

משך ההדרכה

6.2.4

על פי תקנות התעבורה: "סדרי בטיחות בהפעלת כלי רכב במפעלים" תקנה 579 (ח): "משך כל הדרכה לא יפחת משלוש שעות והיא תתועד בתיק הדרכות ובתיק הנהג".

מבדיקת הביקורת עולה כי בשנת 2022 נערכו 2 הדרכות בטיחות שכל אחת מהן ארכה כ- שעה וחצי.

6.2.5

תיעוד ההדרכות

על פי ההנחיות שהופצו לקציני הבטיחות בתאריך 4/4/2022 על ידי משרד התעבורה והבטיחות בדרכים לתעד את שמות הנהגים שנכחו בהדרכה, כולל מספר תעודת זהות, יש לוודא חתימת הנהגים על גבי האישור לצורך פיקוח. יש לבצע מבחן מסכם הכולל לפחות 10 שאלות ולשמור בתיק נהג. עוד קובעות התקנות כי יש להודיע לרשות על ביצוע ההדרכות.

ממצאים

מבדיקת הביקורת עולה כי המחלקה מנהלת רישום נוכחות באמצעות רשימת אקסל בהם מצוינים בסימן V המשתתפים בהשתלמות. לידי הביקורת הועברו 2 רשימות מקבילות, רשימות אלו אינן תואמות למספר הנהגים הכלולים בתוכנת "ציר-נט", בידי המחלקה אין רשימת נהגים שלא לקחו חלק בהשתלמות, כדי לאתר נהגים אלו יש להשוות את רשימת המשתתפים באופן ידני. הנהגים שלקחו חלק בהשתלמות אינם נדרשים לחתימה על נוכחות כאמור קיים רק סימון של V על רשימת הנהגים, ההשתתפות בהשתלמות אינה מתועדת בתיקי הנהגים, לא הפיזי ולא הממוחשב. **העובדה שאין בידי מחלקת הרכב את רשימת הנהגים שלא עברו הדרכה מעידה כי אין מעקב אחר נהגים שלא עברו הדרכה כנדרש.** לעניין ביצוע מבחן מסכם הכולל לפחות 10 שאלות, טען קצין הבטיחות בפני הביקורת כי הנחיה זו אינה ישימה. מבדיקת הביקורת עולה כי העירייה לא מוסרת לרשות הודעה על ביצוע הדרכות.

6.2.6

פגישות אישיות

על פי תקנות התעבורה: "סדרי בטיחות בהפעלת כלי רכב במפעלים" תקנה 579 (11): "יש לקיים פגישות אישיות עם אדם שעיקר עיסוקו במפעל הוא נהיגה או שעיסוקו במפעל מחייב נהיגה במשך רוב שעות העבודה שלו אחת לשלושה חודשים ולתעד את תוכנו בכתב". קצין הבטיחות מסר לביקורת כי הוא עורך שיחות אישיות מספר רב של פעמים בשנה ומתעד שיחות אלו.

המלצות

- יש לשקול חלוקת אוכלוסיית הנהגים בהתאם להוראות תקנות התעבורה באופן שנהגים מקצועיים ("אדם שעיקר עיסוקו במפעל הוא נהיגה או שעיסוקו במפעל מחייב נהיגה במשך רוב שעות העבודה שלו") יחויבו בהשתלמות פעמיים בשנה בעוד ששאר הנהגים יחויבו בהשתלמות פעם בשנה בהתאם לתקנות.
- על המשתתפים לאשר בחתימתם את נוכחותם בהשתלמות, אין להסתפק בסימון של V בצמוד לשם הנהג. בסיום כל השתלמות יש לנהל מעקב אחר הנהגים שלא לקחו חלק בהשתלמות ולהציע להם השתלמות חלופית באופן שיבטיח כי כל הנהגים עברו השתלמות כנדרש.
- לוודא כי הדרכות הנהגים עומדות בהוראות התעבורה מבחינת שעות ההדרכות.
- לעדכן את תיקי הנהג (הפיזיים והממוחשבים) בהשתלמות באופן שיאפשר מעקב ובקרה אחר השתלמות הנהגים.

- להודיע לרשות על ביצוע או אי ביצוע של ההדרכות כנדרש מהוראות התקנות.

רישיונות נהיגה

6.3

סעיף 9 לתקנות התעבורה: "סדרי בטיחות בהפעלת כלי רכב במפעלים" תקנה 579 (9) מחייבת את קצין הבטיחות לפקח על כך שרישיון הנהיגה של הנוהג ברכב של המפעל בתוקף ומתאים לסוג הרכב שבו הוא נוהג כדלהלן:

(א) לגבי נוהג המועסק בתפקיד נהג – בכל תקופת העסקתו.

(ב) לגבי נוהג אחר מהאמור בפרט (א) – עם קבלת הרכב לידי לראשונה".

מבדיקת הביקורת עולה כי קצין הרכב בודק את כלל רישיונות הנהיגה של הנהגים מספר פעמים בשנה. כאמור, על פי התקנה יש צורך בבדיקה לאורך כל השנה רק לנהגי העירייה המקצועיים (5 נהגים בסך הכל), לשאר נהגי העירייה יש צורך בבדיקת תוקף רישיון הנהיגה עם קבלת הרכב לראשונה. נוהג זה של בדיקת כלל רישיונות הנהגים משית עומס רב על קצין הבטיחות שלא לצורך.

המלצה

- לשקול אימוץ הוראות התקנות באופן שבדיקת הרישיונות של "הנהגים המקצועיים" כהגדרתם בתקנות תעשה לאורך השנה, לגבי שאר הנהגים יש להסתפק בבדיקת רישיון הנהג עם קבלתו לעבודה

קנסות

6.4

מדיניות העירייה היא להסב את דוחות המשטרה ודוחות החנייה לנוהגים ברכב. על פי נהלי המחלקה, בקבלת רכב חדש מהעירייה נדרשים הנהגים לחתום על טופס "הצהרת התחייבות להסבת דוח ע"ש הנהג."

ממצאים

הביקורת דגמה דוח חנייה שניתן לרכב בבעלות העירייה, נמצא כי הדוח הוסב על שם הנהג כנדרש. מבדיקת הביקורת במערכת הנהלת החשבונות של העירייה לא נמצאו קנסות נהגים ששולמו על ידי העירייה.

תאונות

6.5

סעיף 18 לתקנות התעבורה מחייב את קצין הבטיחות לערוך תחקיר פנימי במפעל בנוגע לתאונות דרכים, להפיק לקחים, ולהמליץ על צעדים לתיקון ולבצע מעקב אחרי יישומם. סעיף 7.1 לתקנות התעבורה קובע את חובת קצין הבטיחות בהוצאת נוהל מנחה לכללי התנהגות בתאונות דרכים, נוהל אשר יובא לידיעת כל הנהגים בעירייה ויחייבם. הביקורת דגמה 2 תחקירי תאונה כדלהלן:

תחקיר תאונה לקטנוע מספר רישוי 0****1 יום 18/11/22

מסקירת הביקורת עולה כי בטופס התחקיר, חסר שרטוט התאונה, דבר היכול להסביר בצורה טובה יותר את התאונה. כמו כן לא נמצאו חתימות קצין הרכב והנהג המעורב בתאונה. במסגרת הביקורת נבחן יישום המלצות התחקיר.

- ההמלצה כי כל נוהג ברכב דו גלגלי יעבור הכשרה של נהיגה מתקדמת על קטנוע לא יושמה למועד

הביקורת.

- ההמלצה להחליף את סדרת הקטנועים הישנה לא יושמה במלואה. נמצאו 4 קטנועים בשימוש העירייה בעלי ותק של 14 שנים.

תחקיר תאונה רכב מספר רישוי 4****3 מתאריך 6/6/22

מסקירת הביקורת עולה כי התחקיר לאירוע נערך כחודש לאחר התאונה. בטופס התחקיר, חסר שרטוט התאונה, דבר היכול להסביר בצורה טובה יותר את התאונה, לא נמצאו חתימות קצין הרכב והנהג המעורב בתאונה.

ע"פ התחקיר לנהג עבר של תאונות ברכבי העירייה ולכן לא ברורה מסקנת קצין הבטיחות כי על הנהג המעורב לעבור שיחת הבהרה נוספת.

המלצות

- להוציא נוהל מנחה לכללי התנהגות בתאונות דרכים ולהביאו לידיעת כלל הנהגים בעירייה כנדרש מתקנה 7.1 לתקנות התעבורה.
- לערוך פורמט קבוע של עריכת תחקיר במסגרתו יהיה מקום לשרטוט מתווה התאמה, תמונות, גירסת הנהג לחתימת הנהג וקצין הבטיחות.
- יש למסד מנגנון בקרה ליישום המלצות קצין הבטיחות המצוינות בתחקיר.

6.6 תלונות בדבר עבירות תנועה של עובדי העירייה

ממצאים

במסגרת הביקורת נדגמו 2 נהגים אשר הוגשה כנגדם תלונה. אחד דרך המוקד העירוני ואחד דרך "נוהל מספר 6. ממצאינו מעלים כי נערך תשאול לנהגים והקנס הוסב לנהג יחד עם זאת אין תיעוד בתיקי הנהג לתלונות אלו.

המלצה

- להקפיד על תיעוד התלונות בתיקי הנהג לצורכי מעקב בהתאם להוראות הנוהל.

6.7 בחירת זקיפת שווי בגין שימוש ברכבי העירייה

הוראות רשויות המס מחייבות זקיפת שווי הטבה לעובד בגין שימוש ברכב צמוד זאת להבדיל מרכבים תפעוליים החונים לאחר שעות העבודה במתחם אגף תב"ל.

ממצאים

- מהשוואת רשימת הרכבים הצמודים לרשימת העובדים להם נזקף שווי עולה כי לכל העובדים הרלוונטיים נזקף שווי רכב כנדרש.
- מדגם הביקורת העלה מקרה בו נזקף שווי לעובד בגין רכב איגום שנמסר לו לצורך נסיעה לאילת. בעירייה אין נוהל המאפשר שימוש ברכבי האיגום לעובדי עירייה אנו סבורים שיש להסדיר עניין זה. בשולי הדברים נציין כי נתנה הנחיה לזקוף לעובד זה שווי מס בהתאם להוראות החוק. אולם,

מדגם הביקורת העלה כי שווי המס נזקף לעובד אחר במשך מספר חודשים, בעקבות הביקורת תוקנה הטעות ושווי הרכב נזקף לעובד לו ניתן הרכב כנדרש.

– נמצא עובד המשתמש ברכב התפעולי מסוג טנדר איסוזו כרכב צמוד. הנחיות הממונה על השכר קובעות כי לעובדי עירייה בדרגת מנהל אגף ניתן להצמיד רכב בשווי של עד 160,000 ₪. רכב האיסוזו האמור הינו בשווי מס של 250,000 ₪. לעובד נזקף שווי מס כנדרש בגובה של כ- 6,260 ₪. הצמדת רכב זה חורגת מהוראות הממונה על השכר המאפשר רכבים בשווי של עד 160 אלפי ₪ ומשיתה על העובד מיסוי כבד עבור שימוש ברכב עבודה (טנדר). זאת ועוד, רכב זה נדרש לצורך העבודה השוטפת ברשות החופים, בעת חופשה או מחלה של העובד לו מוצמד הרכב תפקיע העירייה את הרכב מרשות העובד ששילם את שווי ההטבה בשימוש ברכב. כללו של דבר אנו סבורים שיש לשקול הסדר זה, שאינו עומד בהנחיות הממונה על השכר, לנוכח העובדה שרכב זה נדרש לעבודה השוטפת.

המלצה

- להסדיר את נושא הצמדות רכבים תפעוליים לעובדי העירייה במסגרת של הנחיות או נהלים.

7. תחזוקת רכבים

7.1 בדיקת תקינות רכבים – קצין הבטיחות

אחד מתפקידיו של קצין הבטיחות הינו ביצוע בדיקות תקינות לכלי הרכב בהתאם להוראות תקנות התעבורה: "סדרי בטיחות בהפעלת כלי רכב במפעלים", עיקרי הוראות התקנות מפורטים בגוף הדו"ח.

ממצאים

סקירת המדגם הביקורת מעלה כי בדרך כלל קיימת הקפדה על בדיקות התקינות בהתאם לתקנה 14 בתקנות התעבורה

7.2 בדיקת דיסקית הטכנוגרף

הטכנוגרף הוא דיסקט המותקן ברכב עבודה ומאפשר קיום בקרה אחר השעות בהם בוצעה נסיעה בפועל על כלי רכב, מהירות הנהיגה, זמני ההפסקה וכדומה. הוא נועד לשם מעקב אחר מספר השעות הנהיגה ולמנוע חריגה במספר שעות הנהיגה המותרות על פי תקנה 168.

הביקורת בדקה את דיסקית הטכנוגרף של משאית מספר רישוי 53-588-68 ונמצא כי הטכנוגרף נשמר במשרדי האגף כנדרש.

7.3 טיפול ותיקון כלי רכב – מרכז למתן שירותי תחזוקה ותיקונים

מרבית רכבי העירייה מטופלים במוסך ס.מ שזכה במכרז מיום 30/8/2021 למתן שירותי תחזוקה ותיקונים עבור רכבי העירייה.

ממצאים

חוזה התקשרות

הביקורת סקרה את חוזה עם "ס.מ" למתן שירותי תחזוקה ותיקונים עבור כלי רכב של עיריית הרצליה,

נמצא כי ההסכם בתוקף אושר בוועדת מכרזים ביום 30/8/2021 ומכיל בתוכו הצעת מחיר ושעתון טיפול כללי כנדרש.

מדגם הביקורת

במסגרת הביקורת נדגמו תשלומים בעבור תיקון וטיפול בכלי הרכב העירוניים, נמצא כי מחיר החלפים, מספר שעות העבודה ותעריף שעת העבודה חויבו בהתאם לחוזה.

הטיפול בכלי רכב ייחודיים

7.4

כלי רכב ייחודיים כגון: טרקטורים, נגררים, משאיות וכדומה מטופלים במוסכים מתמחים בהליך של הצעת מחיר. מבדיקתנו עולה כי בגין התשלומים שנדגמו נמצאו הזמנות מאושרות. החשבונות אושרו לתשלום ע"י הגורמים הרלוונטיים, כמו כן נמצא כי הרכבים שבגינם בוצעו תיקונים הינם רכבי עירייה.

רישום, מעקב טיפולים ומועדי טסט

7.5

המעקב אחר זמני הטיפול ברכבים כמו גם תיעוד התיקונים והטיפולים שבוצעו מנוהלים בתיק פיזי בו נשמרים ההזמנות והחשבונות. בתוכנת הציר-נט שהינה התוכנה הייעודית לתחזוקת צי הרכבים מעודכנים מועדי הטסט הנדרשים באופן שמאפשר מעקב ובקרה, המערכת מתריעה על מועדי הטסט של הרכבים. בנוסף למערכת הציר, מנוהל מאגר מידע גם בגיליונות אקסל שבו מוזנים מועדי הטסט והטיפולים שבוצעו בכל רכב. אנו סבורים כי ניהול מקביל של תחזוקת הרכבים במספר מערכות מועד לטעויות ומעמיס שלא לצורך על כוח האדם המצומצם. התוכנה הייעודית לתחזוקת צי הרכב תוכנת ה"ציר-נט" מאפשרת מעקב ממוכן אחר מועדי הטסט, הזמנות והפקת דוחות ייעודיים לכל רכב או מחלקה.

המלצה

- להשתמש במערכת ה"ציר-נט" לניהול צי הרכב ובכך לייתר את תחזוקת התיקים הפיזיים וגיליונות האקסל.

רכבי איגום

.8

כללי

8.1

נוהל "נסיעה ברכב עירוני- ריענון נהלים" מתאריך 25 לנובמבר, 2010, קובע כי על עובדי העירייה להחנות את הרכבים בשימוש העירייה בשטחי האגף, כלומר חל איסור בשימוש פרטי ברכבי העירייה על ידי עובדיה.

יחד עם זאת, במקרים המפורטים להלן הרכבים אינם חונים בשטחי האגף:

- רכבי סיור ושיטור – הרכבים מבצעים סיורים 24 שעות ביממה בכל ימות השבוע.
- רכבי כוננים – בנוהל "שימוש ברכבים ע"י כוננים" הוגדרו תפקידים המחייבים כוננים, במסגרת שעות הכוננות הרכבים נמצאים ברשות הכוננים.

חלק מרכבי האיגום חונים במתחם אגף ת.ב.ל. מתחם סגור ומאובטח באמצעות שומר המתעד את חניית הרכבים, חלק אחר מרכבי האיגום חונה בחניון שער העיר ובמקומות נוספים בעיר.

במסגרת הביקורת נבחנו מערכי הבקרה והפיקוח על רכבי האיגום, יצוין כי חשיבות המעקב אחר רכבי האיגום נועדה למנוע שימוש פרטי בנכסי העירייה. במקרים בהם קיים שימוש פרטי ברכבי איגום יש לזקוף שווי מס לעובד בהתאם להוראות רשויות המס.

חניה במתחם אגף ת.ב.ל

8.2

אחד ממערכי הבקרה העיקריים על השימוש ברכבי האיגום הינו דיווח שומר המתחם על הרכבים שחנו במהלך הלילה במתחם אגף ת.ב.ל באמצעות דוח.

מבדיקתנו עולה כי בלילה מתבצעת בדיקה על ידי שומר האגף כי רכבי העירייה חונים בשטחי האגף. הבדיקה מתועדת ב"דוח יומי - הימצאות כלי רכב באגף ת.ב.ל" המועבר לבדיקתו ואישורו של מנהל המחלקה.

הביקורת דגמה את טופס "דוח יומי הימצאות כלי רכב באגף ת.ב.ל" מתאריך 16/1/2023.

לביקורת ניתנו הסברים לכול הרכבים שלא חנו (כוננים, מוסכים וכדומה). כאמור, דוח זה אינו מתייחס לרכבים החונים באתרים נוספים בעיר.

חניית רכבים באתרים נוספים (לא ת.ב.ל)

8.3

כאמור הבקרה אחר חניית הרכבים באגף ת.ב.ל מבוצעת על ידי שומר המתחם באמצעות "דוח יומי הימצאות כלי רכב באגף ת.ב.ל" אולם הבקרה אחר חניית רכבי האיגום באתרים אחרים בעיר יכולה להתבצע באמצעות בדיקת מיקום הרכבים באמצעות מערכת האיתור המותקנת ברכבים. לדברי מנהל מחלקת הרכב מידי פעם נערכת בדיקה מסוג זה דהיינו צפייה בהיסטורית המיקומים של הרכבים. בדיקות אלו אינן מבוצעות בתדירות קבועה ואינן מתועדות. נציין כי בעוד שהפיקוח אחר רכבים החונים במתחם אגף ת.ב.ל מעוגן במסגרת נוהל, הרי שהפיקוח אחר שאר הרכבים באמצעות מערכת האיתור או באמצעים אחרים אינו מעוגן בנוהל.

במסגרת הביקורת ביצענו בדיקה פיזית של הימצאות רכבי האיגום בחניון שער העיר ובדיקה באמצעות מערכת האיתור לרכבים החונים במיקומים אחרים במספר תאריכים, בדיקתנו העלתה כי בתאריכים שנבדקו נמצאו רכבי האיגום במקומות המיועדים להם.

המלצה

- לכצע בקרה מדגמית בתדירות שתקבע, באמצעות מערכת האיתור על חניית רכבים תפעוליים שלא במתחם אגף ת.ב.ל. יש לתעד את עריכת הביקורת ולעגן זאת באמצעות נוהל.

יציאת רכבי האיגום מחוץ לתחומי העיר

8.4

רכבי העירייה אמורים לשמש את עובדי העירייה בתחומי העיר, יציאה מתחום העיר של רכב איגום הינה בדרך כלל בגין שהות במוסך וכדומה. מערכת האיתור יכולת להתריע מפני יציאה מתחום מוגדר, דהיינו יש אפשרות להגדיר את תחומי העיר במערכת באופן שכל יציאה מהתחום המוגדר תייצר התראה שתוכל להיבחן על ידי מנהל המחלקה. בפועל, לא נערכת בדיקה של הימצאות רכבי האיגום בתחומי העיר באופן שוטף ותחומי העיר אינם מוגדרים במערכת באופן שתוכל להתריע על יציאה מתחומה.

המלצה

- לשקול הגדרת תחומי העיר במערכת האיתור באופן שהמערכת תתריע על יציאה מתחום העיר

מהלך שיאפשר בקרה על רכבי האיגום.

תצרוכת דלק

8.5

אחד מאמצעי הבקרה על השימוש בדלק הינה בחינת תצרוכת הדלק הממוצעת של רכבי העירייה. בכל חודש מכינה מזכירת האגף דוח בפורמט אקסל אשר כולל נתונים אודות מספר קילומטרים שנסע הרכב ומספר הליטרים שנצרכו זאת, בעבור כל אחד מכלי הרכב הנמצאים במצבת הרכבים של העירייה. במסגרת הביקורת נסקר דוח תצרוכת הדלק לחודש מאי 2022, ונבחנה סבירות צריכת הדלק של רכבי העירייה.

התנאים לאיתור החריגים נקבעו כדלהלן:

צריכת דלק הגבוהה מ 16 ק"מ לליטר וצריכת דלק הנמוכה מ 6 ק"מ לליטר.

ממצאים

צריכת דלק גבוהה

בגוף הדוח מפורטים רכבי העירייה בעלי צריכת דלק של 5.8 ל 3.2 קילומטר לליטר. צריכת דלק גבוהה יכולה לנבוע מרכבי עבודה הנדרשים לעמוד מונעים, ולכן לא רושמים מספר ק"מ גבוה או מייחוס לא נכון של כמות התדלוק.

צריכת דלק נמוכה

בגוף הדוח מפורטים רכבי העירייה בעלי צריכת דלק שבין 43.8 ל 19.8 ק"מ לליטר. תצרוכת דלק נמוכה מהמצופה מעידה על ייחוס לא נכון של דלקים לרכבים.

המלצה

- דוחות תצרוכת הדלק מהווים אחד ממערכי הבקרה הבסיסים על תצרוכת הדלק, אנו סבורים שיש לסקור אותם באופן קבוע ולברר חריגים.
- לבדוק את הצריכה החריגה ברכבים שעלו בבדיקת הביקורת.

מדגם בדיקת ק"מ למשאיות העירייה

8.6

במסגרת הביקורת נבחנה מידת הנצילות של המשאיות שברשות העירייה, הבחינה התבססה על מספר הק"מ ממוצע לשנה. ממצאנו מעלים כי קיימת שונות גבוהה בניצול המשאיות בעוד שמשאיות המנוף נוסעות כ- 20 אלף ק"מ בשנה הרי שמשאיות הסל נוסעות בין 8 ל-6 אלפי ק"מ בשנה בלבד. משאית הוולוו נוסעת כ- 1.2 אלף ק"מ בשנה ונראה כי אינה נדרשת. הוצאות העירייה בשנת 2022 על משאית זו הסתכמו בכ- 26 אלפי שו. בשולי הדברים נציין כי במהלך הביקורת נדרשו מספר "שעות המנוע" של כל משאית נתון שמצביע באופן מדויק יותר על מידת השימוש במשאיות, נתון זה לא הועבר לביקורת.

המלצה

- לבחון את נצילות המשאיות באופן שוטף אנו סבורים שיש מקום לשקול את מכירת משאית הוולוו לנוכח השימוש המועט וההוצאות הכרוכות באחזקתה.

דוחות ביקורת – אגף פיקוח ובקרת רכב וארגונים מנהל התנועה משרד התחבורה והבטיחות בדרכים

8.7

אגף הפיקוח במשרד התחבורה עושה מעת לעת ביקורת על מילוי הוראות התקנות. בגוף הדוח מפורטים תוצאות הביקורת כפי שנרשמו בטופס סיכום הביקורת. מסקירת הביקורת עולה כי חלק מההערות בבדיקות מיום 16/1/2022 חוזרות גם בדוח הביקורת מה- 4/1/2023 מה שמצביע על קושי ביישום ההמלצות.

המלצה

- במטרה לוודא את יישום הערות הביקורת של אגף הפיקוח אנו סבורים שיש להעביר דוחות

משמר השכונה

9.

העירייה מעודדת תושבים להתנדב להגברת הביטחון בשכונות העיר במסגרת מיזם "משמר השכונה". על פי אתר העירייה "משמר השכונה" יפעל בתחומי השמירה על ביטחון השכונה, מניעת פריצות, גניבות, גרימת נזק לרכוש, ושמירה על איכות החיים. מתנדבים אלו מורשים לנהוג ברכבי העירייה. נמצא כי ליום 18/3/23 קיימים 51 מתנדבי משמר השכונה הרשאים לנהוג ברכבי העירייה (מהווים כ- 19% מכלל מורשי הנהיגה). מבדיקת הביקורת עולה כי נסיעת המתנדבים היא באמצעות כרטיס זיהוי אנונימי שאינו מאפשר תיעוד זהות הנהג, כדי לדעת מי הנהג לאחר זמן, יש לפנות לרשומות המצויות אצל הקב"ט. במסגרת הביקורת לא נבחנו המצאות רשימות אלו. נציין כי עובדי העירייה מזדהים כרטיס עובד אישי, אשר מאפשר לדעת בזמן אמת את זהות הנהג ברכב. כאמור, למועד הביקורת כ- 19% מהנהגים הרשאים לנהוג ברכבי העירייה הינם מתנדבי משמר השכונה, דבר זה מעמיס על מחלקת הרכב מבחינת הדרכות, בדיקות רישיון נהיגה וכדומה.

המלצה

- לשקול צמצום מספר המתנדבים הרשאים לנהוג ברכבי העירייה.
- למסד מנגנוני בקרה שיבטיחו את זיהוי הנהגים בזמן אמת, מעקב אחר ההדרכות שעברו ותוקף רישיונות הנהיגה שלהם.

רכישה/הזכרת רכבים

10.

מבוא:

10.1

כלי הרכב בשימוש העירייה מתחלקים לרכבים בבעלות דהיינו רכבים שהעירייה רכשה ורכבים שהוחכרו מחברות ליסינג.

בדרך כלל עסקאות ליסינג מתייחסות לרכבים מסוג פרטי/טנדר בניגוד לכלי רכב מיוחדים, משאיות ורכב דו גלגלי.

תוכנית הצטיידות

10.2

תוכנית הצטיידות רכבים נועדה ליצור סדר עדיפות להחלפת רכבים המבוסס על קריטריונים מקצועיים כלכליים, גורמים כגון גיל הרכב, מצבו המכאני, הוצאות האחזקה שלו וכדומה אמורים לעמוד בבסיס תוכנית ההצטיידות המבטיחה ניצול מיטבי של תקציבי הרכישה. יתרון נוסף לתוכנית מסוג זה הינו תכנון

ארוך טווח של התחדשות צי הרכבים של העירייה המביא בחשבון את צורכי האגפים השונים ומאפשר דיון בראיה רחבה, כוללנית וארוכת טווח. תוכנית הצטיידות ארוכת טווח רלוונטית בעיקר ברכבים בבעלות במיוחד סוגי הרכבים שלא ניתנים לחכירה. ממצאנו מעלים כי אין בעירייה תוכנית הצטיידות **רב שנתית** לחידוש צי הרכבים והחלטות בדבר החלפת רכבים או רכישת רכבים נוספים מתקבלות נקודתית.

חכירה ורכישת רכבים

10.3

השילוב של ניהול צי רכב הכולל רכבים בחכירה תפעולית ורכבים בבעלות אינו ממקסם את היתרונות של שיטות אלו. כלל האצבע קובע כי בד"כ חכירה תפעולית "יקרה" מרכישה ישירה אולם משחררת את החוכר מהטיפול השוטף ברכבים, מהליכי הרכישה והמכירה של הרכבים וממתן שירות לנהגים כגון רכב חלופי וכדומה. לעומת זאת, רכישת רכבים מצריכה החזקת מערך לוגיסטי של טיפול ברכבים ומתן שירות לנהגים ברכב. צי רכבי העירייה מורכב מרכבים בבעלות ומרכבים בחכירה, בשנת 2021 נרכשו 12 רכבים.

לחיוב ציין כי ב 24 לנובמבר 2021 התקיים דיון בראשות מנכ"ל העירייה בנושא רכישת רכבים לעומת החכרתם, הדיון התבסס על השוואת החלופות מבחינה כלכלית (עבודת ההשוואה לא נבדקה ע"י הביקורת) בסיכום הדברים הוחלט שלא לאמץ את המודל של רכישת רכבים ומכירתם לאחר שלוש שנים אלא לחכור רכבים מחברות ליסינג בגלל מעטפת השירות שמייצרת את ההתעסקות באחזקת הרכבים מכירתם ורכישתם. למרות החלטה זו בשנת 2022 נרכשו 4 רכבים מסוג פרטי/טנדר.

אנו סבורים כי לאחר גיבוש המדיניות שהתבססה כאמור על בדיקה השוואתית בין החלופות יש לעמוד על יישומה.

המלצות

- לגבש תוכנית הצטיידות רב שנתית לחידוש צי רכבי העירייה שתבוסס על קריטריונים מקצועיים כלכליים, גורמים כגון גיל הרכב, מצבו המכאני, הוצאות האחזקה ועוד, התוכנית רלוונטית בעיקר לכלי רכב שאינם מוצעים לחכירה ע"י חברות הליסינג.
- לעמוד על יישום החלטות הנהלת העירייה במיוחד אלו שהתבססו על בחינת חלופות ובמקרה דנן, להעדיף החכרת רכבים לשימוש העירייה על פני רכישתם.

מכירת רכבים

.11

במהלך שנת 2022 נמכרו 8 כלי רכב בסכום כולל של 155,510 ₪. מכירת הרכבים מתבצעת באמצעות הצעות מחיר, כאשר תנאי המכרז מפורסמים בעיתונות. החלטה על הזוכה מתקבלת על ידי ועדה המורכבת מראש אגף ת.ב.ל, חשבת האגף, מנהלת מדור תחבורה ומנהל המחלקה, כל מכירת רכב מאושרת בנוסף ע"י מנכ"ל העירייה.

ממצאים

הביקורת סקרה את ההזמנה לקבלת הצעות שפירסמה העירייה למכירת כלי הרכב, מהתאריכים 29/3/22 ו-9/8/22. מסקירת הביקורת עולה כי נמצא פרסום למכרז, קיימת הקפדה על קבלת בטחונות מהמציעים, ההצעה הגבוהה הוכרזה כזוכה וקיים פרוטוקול של ועדת המכרזים למכירת כלי הרכב.

נציין כי הליך מכירת רכבי העירייה אינו מעוגן בנוהל.

המלצה

- לשקול עיגון הליך מכירת הרכבים במסגרת נוהל.

12. כבאית דוח סטטוס (דוח מבקר העירייה לשנת 2011)

בשנת 2002 אותרה באזור קיבוץ עין גדי אחת מהכבאיות הראשונות ששימשו את הרצליה עוד בהיותה מושבה. הכבאית ששימשה במהלך השנים להשקיית מטעי התמרים ננטשה בסמוך לקיבוץ. במשך השנים החלידה הכבאית אך את הכיתוב "מכבי אש מתנדבים מועצה אזורית הרצליה" ניתן היה לזהות. הכבאית הועברה למתחם אגף תב"ל ושהתה שם כעשור עד שנת 2011. ביוזמתו של יו"ר "איגוד ערים לכבאות הרצליה" דאז החל שיפוץ הכבאית במטרה להציגה בפני הציבור בחצר מוזיאון בית ראשונים המנציח את שנותיה הראשונות של העיר. בשיפוץ הכבאית הושקעו משאבים רבים עד להבאתה למצב נסיעה, בעלויות השיפוץ נשא "איגוד ערים לכבאות הרצליה". בשנת 2012 הוקמה רשות הכבאות וההצלה וכל נכסי "איגוד הערים לכבאות" עברו לרשות הכבאות.

ממצאים

לא הומצא לידנו סיכום בכתב של העברת הכבאית לאיגוד ערים לכבאות לצורך שיפוצה ומימלא לא עוגן בכתב סטטוס הבעלות של הכבאית לאחר הבאתה למצב נסיעה. נזכיר כי הכבאית נלקחה מאזור עין גדי כגרוטאה ולא ככלי רכב. במקרה בו שיפוץ הכבאית למצב נסיעה יצריך הוצאת רישיון רכב הרי שיש לציין במסגרת ההליך את הבעלות של הכבאית, למועד הביקורת לא ברור האם השיפוץ הושלם והאם מי מהגורמים פנה לרישום הכבאית במשרד הרישוי. במקרה בו יתברר כי הבעלות על הכבאית הינה של "איגוד ערים לכבאות" הרי שכל נכסי האיגוד הועברו לרשות הכבאות וההצלה.

בחתמת דברים אלו נציין כי יו"ר איגוד ערים לכבאות והצלה לשעבר מסר בזמנו לביקורת כי "הכבאית הינה בבעלות האיגוד וטרם פירוקו עברה בהנהלת האיגוד החלטה לתרום את הכבאית ל"בית ראשונים" לצורך הצגתה לציבור".

אין בידי העירייה את ההחלטה האמורה או הסכם ההעברה לרשות. כאמור, ספק אם הבעלות על הכבאית הינה של האיגוד. לא מן הנמנע שבהעדר הסדרת הבעלות על הכבאית יכול שרשות הכבאות תתבע בעלות על הכבאית. למועד הביקורת מיקום הכבאית אינו ברור, לביקורת נמסר כי הכבאית נמצאת בסדנת שיחזור וכי השחזור עדיין לא הושלם.

לא הומצא לידנו סיכום בכתב של העברת הכבאית לאיגוד ערים לכבאות לצורך שיפוצה ומימלא לא עוגן בכתב סטטוס הבעלות של הכבאית לאחר הבאתה למצב נסיעה. נזכיר כי הכבאית נלקחה מאזור עין גדי כגרוטאה ולא ככלי רכב. במקרה בו שיפוץ הכבאית למצב נסיעה יצריך הוצאת רישיון רכב הרי שיש לציין במסגרת ההליך את הבעלות של הכבאית, למועד הביקורת לא ברור האם השיפוץ הושלם והאם מי מהגורמים פנה לרישום הכבאית במשרד הרישוי. במקרה בו יתברר כי הבעלות על הכבאית הינה של "איגוד

ערים לכבאות" הרי שכל נכסי האיגוד הועברו לרשות הכבאות וההצלה בחתימת דברים אלו נציין כי יו"ר איגוד ערים לכבאות והצלה לשעבר מסר בזמנו לביקורת כי "הכבאית הינה בבעלות האיגוד וטרם פירוק עברה בהנהלת האיגוד החלטה לתרום את הכבאית ל"בית ראשונים" לצורך הצגתה לציבור".

אין בידי העירייה את ההחלטה האמורה או הסכם ההעברה לרשות כאמור ספק אם הבעלות על הכבאית הינה של האיגוד. לא מן הנמנע שבהעדר הסדרת הבעלות על הכבאית יכול שרשות הכבאות תתבע בעלות על הכבאית. למועד הביקורת מיקום הכבאית אינו ברור לביקורת נמסר כי הכבאית נמצאת בסדנת שיחזור וכי השחזור עדיין לא הושלם.

המלצות

- לפעול לאיתור הכבאית והעברתה לרשות העירייה.
- במקרה בו הכבאית במצב נסיעה יש לפעול לרישום הכבאית על שם העירייה.

- הדוח המפורט -

1. מבוא

לרשות העירייה 168 כלי רכב המשמשים לפעילות אבטחה, ניקיון, פיקוח ועוד. זאת בנוסף ל- 18 כלי רכב הצמודים לעובדים כחלק מתנאי העסקתם. מחלקת הרכב (להלן: המחלקה) באגף ת.ב.ל (להלן: האגף) מפקדת על הניהול והטיפול בכלי הרכב, וכן על ניהול הנהגים והדרכתם בהתאם לתקנות התעבורה. ניתן לחלק את כלי הרכב על פי המאפיינים כדלהלן:

- **רכבי איגום** - רכבים המשמשים לפעילות העירייה בתחום הניקיון התחזוקה הביטחון והסדר הציבורי, רכבים אלו משמשים לצורכי ביטחון, שיטור, ניקיון ופיקוח. הרכבים אינם מוצמדים לעובד ואינם מיועדים לשימוש פרטי של העובדים. לאחר שעות העבודה, רכבי איגום חונים במתחם אגף תבל ובמיקומים נוספים בסמוך למשרדי העירייה.
  - **רכבים צמודים** - רכבים צמודים לעובדים, כחלק מתנאי שכרם, לעובדים אלו נזקף שווי שימוש לצורכי מס כנדרש מהוראות רשויות המס.
  - **משאיות/טרקטורים/נגררים/מלגזות** - כלי רכב אלו המצריכים רישיונות ייחודיים, משמשים לפעילות ניקיון בשגרה ולפעילויות נוספות בחרום.
- כלי הרכב מנוהלים באמצעות מערכת ממוחשבת לניהול צי רכב. למועד הביקורת יוני 2022 מאגר כלי הרכב כולל, 168 רכבים ובנוסף 18 רכבי ליסינג. להלן פרטים אודות סוגי הרכבים וסיווגם למחלקות העירייה השונות:

סוג רכב	הנהלה	הנדסה	חינוך	שאיפ"ה	מחלקת ביטחון	תבל	סה"כ סוג רכב
פרטי/טנדר	1	5	2	23	20	27	78
קטנוע	2	-	-	3	9	11	25
טרקטור	1	-	-	9	-	2	12
משאית	-	-	-	2	-	1	3
אופנוע ים	-	-	-	7	-	-	7
מיול/רכב זעיר	1	-	-	-	-	2	3
רכבי תפעול	-	-	-	14	1	25	40
סה"כ רכבי איגום	5	5	2	58	30	68	168
רכבים צמודים	7	1	3	4	1	2	18
סה"כ רכבים	12	6	5	62	31	70	186

מחלקת הרכב כוללת 4 עובדים כדלהלן:

- מנהל המחלקה.
- מנהלת מדור תחבורה ומזכירת המחלקה.
- קצין בטיחות בתעבורה.
- מתדלק (למועד הביקורת תחנת הדלק העירונית נמצאת בשלבי סגירה).

להלן פירוט תפקידים בהתאם לנוהל 5.4.04.01 "ניהול ותפעול נהגים וצי רכב":

מנהל מחלקת הרכב - "באחריותו פיקוח על כלל הרכבים העירוניים בתחום אחזקתם השוטפת וטיפולם שוטפים, אחריות על תחנת הדלק העירונית."
קצין בטיחות בתעבורה - "הוסמך על ידי משרד התחבורה כקצין בטיחות בתעבורה, וממלא את כל התפקידים כהגדרתם בדיני התעבורה כולל אחריות לבטיחות הרכבים ואחריות על הסמכת נהגים עירוניים ופיקוח על דרך נהגתם".

מנהלת מדור תחבורה ומזכירת המחלקה - "מנהלת את נושא הרישום והמעקב".
מתדלק עירוני - "אחריות על תחנת הדלק העירונית והשמנים".

פעילותה השוטפת של מחלקת הרכב מנוהלת באמצעות מספר מערכות ממוחשבות, כדלקמן:

1. מערכת פוינטר - מערכת באמצעותה ניתן לאתר את המיקום של כלי הרכב בכל נקודת זמן (לרבות עיון במידע היסטורי). רכבי העירייה התפעוליים מחוברים למערכת זו.
2. תוכנת "אוטומציה" - מערכת הנהלת חשבונות והרכש משמשת להפקת הזמנות ולניהול תקציבי.
3. תוכנת ה"ציר-נט" - תוכנה לניהול צי רכב.
4. תוכנת "רוזמן" - תוכנה המשמשת לניהול תחנת דלק.
5. דו"חות תפעוליים - נערכים בטבלאות אקסל, על ידי מנהלת מדור תחבורה, לצורך ביצוע בקורות שוטפות ודיווחים להנהלת האגף.

הפיקוח על כלי הרכב והנהגים מעוגן בתקנות התעבורה "סידרי בטיחות כלי רכב במפעלים".

2. מטרות הביקורת

במסגרת הביקורת נבחנו נושאים הקשורים בפעילות מחלקת הרכב המופקדת על ניהול ותחזוקת צי הרכב העירוני ועל הנהגים ברכבי העירייה.

בין השאר נבחנו הנושאים כדלהלן:

- קיומם והלימותם של נהלי העבודה.

- תחזוקת הרכבים.
- אמצעי הפיקוח והבקרה על רכבי האיגום.
- ניהול תיקי הנהגים.
- עמידת העירייה בתקנות התעבורה "סדרי בטיחות כלי רכב במפעלים".
- להמליץ על צעדים הנגזרים ממצאי הביקורת.

3. הקוף וגבולות הביקורת

הביקורת התבססה על נתוני שנים 2021-2022 וכללה שימוש בשיטות העבודה כדלהלן:

- סקירת נהלים דוחות פנימיים ותכתובות.
  - שיחות וברורים עם מנהלים ועובדים.
  - ביצוע בדיקות מדגמיות ומבססות.
  - בחינת קיומם והלימותם של אמצעי הבקרה הפיקוח והדיווח.
- תגובות מנהל אגף תב"ל, ראש מינהל תפעול, ומנהל אגף משאבי אנוש משולבות בגוף הדו"ח.
- הביקורת התבססה על בדיקות מדגמיות ואין הכרח שתחשוף כל ליקוי אם קיים.**

4. נהלים

4.1 כללי

נהלים כתובים מהווים סטנדרט מנחה אחיד וברור לדפוסי העבודה הנדרשים. הנהלים מאפשרים שקיפות בתהליכי העבודה, כוללים מנגנוני בקרה פיקוח ודיווח, מעגנים את תחומי האחריות והסמכויות של הגורמים השונים בתהליכי העבודה, ומבטיחים שימור וניהול הידע הארגוני.

במאגר נהלי העירייה קיימים 4 נהלים המתייחסים לפעילות המחלקה כדלהלן:

- נוהל – "ניהול ותפעול נהגים וצי רכב".
- נוהל – "הוצאת רכבים מאגף תב"ל- פיקוח ומעקב".
- נוהל – "דיווח ומעקב אחר תלונות על נהגים ברכב עירוני".
- נוהל – "ניהול תחנת הדלק העירוני".

להלן תאור מטרת הנהלים כפי שמופיע בנהלים האמורים.

נוהל – "ניהול ותפעול נהגים וצי רכב"

מטרת הנוהל: "לתאר את שיטת העבודה של מחלקת הרכב במטרה להבטיח תפעול תקין של צי הרכב השייך לעיריית הרצליה, לפקח על הפעלתו ועל דרך הנהיגה של נהגים בהתאם לנהלים ותקנות התעבורה והבטיחות".

הנוהל עודכן בתאריך 5/2/2020.

נוהל – "הוצאת רכבים מאגף תב"ל- פיקוח ומעקב"

מטרת הנוהל: "להבטיח תפעול, מעקב ופיקוח תקין של צי הרכב השייך לעיריית הרצליה בהתאם לנהלים".
הנוהל עודכן בתאריך 14/3/2013.

נוהל – "דיווח ומעקב אחר תלונות על נהגים ברכב עירוני"

מטרת הנוהל: "להגביר את המודעות לבטיחות בנהיגה" הנוהל עודכן בתאריך 14/3/2013.

נוהל - "ניהול תחנת הדלק העירוני"

מטרת הנוהל "לתאר את השיטה לניהול תחנת הדלק העירונית".

הנוהל עודכן בתאריך 14/3/2013 למועד הביקורת תחנת הדלק בשלבי סגירה.

במסגרת הביקורת נבחנו הוראות הנהלים והתאמתם לסדרי העבודה בפועל.

4.2 ממצאים

- תקן ISO - נהלי המחלקה לא עברו הסמכה לתקן ISO כמקובל בעירייה.
- עדכון הנהלים – סקירת הוראות הנהלים מעלה כי הם אינם מעודכנים, כן, למשל נוהל "ניהול ותפעול נהגים" כולל הוראות בדבר רישום "בספר הרכב". כיום יש שימוש בכרטיס עובד המאפשר רישום ממוכן של הנהגים באופן שמייתר את "ספר הרכב". כמו כן, נוהל הוצאת רכבים מאגף תב"ל כולל הוראה המחייבת רישום כל רכב הנכנס והיוצא ממתחם אגף ת.ב.ל בכל שעות היום, הוראה שאינה ישימה ואינה מקוימת. דוגמא נוספת הינה נוהל "דיווח ומעקב אחר תלונות נהגים". הנוהל מתייחס להוראה 6 של משרד התחבורה אך אינו כולל הוראות לטיפול בתלונות המגיעות ממוקד חברת דלק.
- נהלים חסרים – סקירת הנהלים מעלה כי חלק מפעילויות המחלקה אינם מעוגנים במסגרת נהלים כך למשל חלק מתפקידי קצין הבטיחות, בעיקר בכל הקשור בניהול נהגים, נושאים כגון הדרכות שנתיות, טיפול בדוחות תעבורה, מעקב ופיקוח על רישיונות אינם מעוגנים במסגרת הנהלים.

המלצות

- לשקול עריכת נוהל חדש שיעגן את תפקידי קצין הבטיחות נוהל זה יכלול את תחומי האחריות והסמכויות של קצין הבטיחות בהתאם לתקנות התעבורה. הנוהל ככל נוהל יכלול מנגנוני בקרה, פיקוח ודיווח.
- לעדכן את נוהל "ניהול ותפעול צי הרכב" ונוהל "דיווח ומעקב אחר תלונות נהגים" באופן שישקף את פעילות המחלקה בפועל ויותאם לתקנות התעבורה הרלוונטיות.
- להעביר נהלים אלו תקן איכות ISO כמקובל בעירייה.

תגובת המבוקר

"נוהל באשר להגדרת תפקידו של קצין הבטיחות בתעבורה קיים. ככל וידרשו תיקונים והתאמות

נבדוק ונתקן. לעניין העברת הנהלים תקן איכות ISO, מטופל ונדאג לקבלת תקן ISO. גיהול גיהול ותפעול צי הרכב יעודכן בהתאם וישקף את פעילות המחלקה, יצוין כי גם כיום רוב הפעילות של המחלקה מתבצעת באמצעות תכנת "צירנט".

5.

קצין בטיחות בתעבורה

5.1

מבוא

תקנות התעבורה "סדרי בטיחות בהפעלת כלי רכב במפעלים" מחייבים העסקתו של קצין בטיחות בתעבורה בכל "מפעל המחזיק מעל 40 כלי רכב, תקנות אלו מסדירים את חובותיו של קצין הבטיחות בכל הקשור בבטיחות הרכבים ובכשירות הנהגים.

מערכת "הציר-נט" כוללת למועד הביקורת 264 נהגים המורשים לנהוג ברכבי העירייה. מספר זה כולל 51 נהגים במשמר השכונה (ראה פירוט בסעיף 9 לדוח זה). למותר לציין כי גיהול מאות נהגים מחייב הקפדה על תיעוד ועדכון מערכת ה"ציר-נט".

במסגרת הביקורת נבחנה העמידה בהוראות התקנות האמורות.

5.2

כתב הסמכה

על פי תקנות התעבורה: "סדרי בטיחות בהפעלת כלי רכב במפעלים" תקנה 579 (1), על קצין הבטיחות לקבל "כתב הסמכה" כדלהלן:

"קצין בטיחות" – אדם שהרשות הסמיכה אותו לקצין בטיחות, לפי חלק זה בכתב הסמכה. "כתב הסמכה" – תעודה לקצין בטיחות שהוסמך על ידי הרשות לפי חלק זה".

ממצא

נמצא כתב הסמכה לקצין הבטיחות בתוקף עד תאריך 11/11/2025.

5.4

רישיון נהיגה

על פי תקנות התעבורה: "סדרי בטיחות בהפעלת כלי רכב במפעלים" תקנה 580 (א): "בעל מפעל יעסיק במפעלו קצין בטיחות שיש לו רישיון נהיגה לסוגי הרכב המופעלים במפעלו באישור הרשות לפי תקנה 58א".

ממצא

נמצא רישיון נהיגה תקף ומתאים לכל סוגי כלי הרכב הנמצאים בשימוש העירייה (כולל רישיון מוביל) לקצין הבטיחות כנדרש.

5.4

השתלמות מקצועית שנתית

על פי תקנות התעבורה: "סדרי בטיחות בהפעלת כלי רכב במפעלים" תקנה 579(ד): "על קצין הבטיחות לעבור השתלמות מקצועית, שתוכנה אושר על ידי הרשות, אחת לשנה, וכן לעבור כל השתלמות מקצועית נוספת כפי שתורה לו הרשות".

ממצא

כאמור, התקנות מחייבות השתלמות מקצועית שנתית של קצין הבטיחות זאת לנוכח השינויים התכופים

בתקנות התעבורה, כמו גם השינויים בכלי הרכב ובמערכות הבטיחות המותקנת בהן. בהקשר זה נזכיר כי חלק מתפקידו של קצין הבטיחות הינו הדרכת נהגים חדשים, ומכאן החשיבות הרבה לעדכון הידע של קצין הבטיחות.

קצין הבטיחות טען בפני הביקורת כי הוא משתתף באופן סדיר בהשתלמויות מקצועיות של איגוד קציני הבטיחות בתעבורה אך לא הציג בפנינו אישורים על כך. השתלמויות אלו לא דווחו למחלקת הדרכה באגף משאבי אנוש, ומכאן שאינם מתועדים בתיקו האישי או במערכת אחרת של העירייה. בשולי הדברים נציין כי קצין הבטיחות טען בפנינו כי עלות ההשתלמות משולמת על ידו.

המלצות

- לשקול מימון השתלמות אחת בשנה על חשבון העירייה, במיוחד לנוכח התקנה המחייבת השתלמות קצין הבטיחות.
- לנהל מעקב ובקרה על השתלמות קצין הביטחון ע"י אגף משאבי אנוש ולתעד קיום ההשתלמות בתיקו האישי כמקובל.

תגובת המבוקר

"השתלמות מקצועית של קצין בטיחות בתעבורה תהיה ע"ח העירייה, יתבצע בתאום מחלקת השתלמויות באגף משאבי אנוש, ההכשרות יתואמו ותועדו ע"י אגף משאבי אנוש ואגף תב"ל."

ניהול נהגים

.6

תיקי נהג

6.1

ניהול תיק נהג מאפשר למחלקה פיקוח ומעקב אחר נהגי העירייה. על פי נוהל העירייה, ניהול תיקי הנהגים נמצא באחריות קצין הבטיחות. תיקי הנהגים כוללים מלבד המסמכים הקשורים לנהג גם מידע אודות הדרכות אשר עבר, תלונות על אופן נהיגתו ועוד. קצין הבטיחות פותח תיק נהג לכל עובד אשר עושה שימוש ברכבי העירייה. קצין הבטיחות מחתים את העובדים ומתייק את המסמכים הבאים בתיק הנהג:

- רישיון נהיגה בתוקף.
- חתימה על הדרכה ראשונית.
- הצהרת בריאות של הנהג.
- ביצוע מבחן נהיגה ע"י קצין הבטיחות.
- חתימה על תקנה 168 בדבר שעות נהיגה.
- טופס תאונות דרכים.
- אישור משטרה בדבר עבירות תנועה.

- נהלי התנהגות ושימוש ברכבי עירייה.
- הצהרת התחייבות להסבת דוח ע"ש הנהג.

הביקורת דגמה 2 תיקי נהג פיזיים של העובדים ר.ג. ו – ח.ח. מבדיקת הביקורת עולה כי בתיק העובד ח.ח. נמצא חוסר של צילום רישיון נהיגה של אחד מבני המשפחה. נמצא כי אין הקפדה על תיעוד מסמכים של בני המשפחה של הנהג המורשים לנהוג ברכב. כמו כן נמצא כי אין הקפדה על החתמת בני משפחה על קיום הדרכת נסיעה כנדרש.

במערכת הממוחשבת "צי-נט" שבשימוש המחלקה, נמצאים תיקי נהג ממוחשבים, מסקירת הביקורת עולה כי למעט פרטי הנהג וצילומים של רישיון הרכב והביטוח לא מעודכנים במערכת ה"ציר-נט" פרטים על עבירות הנהג, פרטים על תאונות הנהג, אישורי השתלמויות והדרכות בטיחות.

המלצות

- להקפיד לתיק בתיקי הנהג הפיזיים את כל המסמכים הנדרשים.
- לנהל את תיקי הנהגים במערכת ה"ציר-נט" באופן שייעל את המעקב אחר כשירות הנהגים המורשים להשתמש ברכבי העירייה.

תגובת המבוקר

"מוקפד ונקפיד על התיוק בתיקי הנהג כאמור בהמלצות, ניהול תיק נהג יועבר למערכת ה"צירנט" באופן שייעל את המעקב".

הדרכות נהגים

6.2

כללי

6.2.1

על פי תקנות התעבורה: "סדרי בטיחות בהפעלת כלי רכב במפעלים" תקנה 579 (ח): "בעל המפעל יכין אחת לשנה תכנית הדרכות מקצועיות שנתית לנהגים במפעל, לפי רשימת נושאים והכול כפי שקבעה לו הרשות ובדרך שאישרה לו. "

מבדיקת הביקורת עולה כי העירייה התקשרה עם חברת "dreamclub" (להלן: החברה) שעל פי אתר האינטרנט שלה מקיימת קורסי נהיגה בטוחה לארגונים. מסקירת הביקורת עולה כי בשנת 2022 העבירה החברה קורסים לנהגי העירייה בחודשים יוני ונובמבר בבית חיל האוויר.

תכני ההשתלמות

6.2.2

הביקורת השוותה בין תכנית השתלמות כפי שהוצעו על ידי החברה אל מול ההנחיות ונושאי ההדרכה שהופצו לקציני הבטיחות בתאריך 4/4/2022 על ידי משרד התעבורה והבטיחות בדרכים – אגף פיקוח ובקרת רכב וארגונים.

ממצא

– נמצא כי התכנים תואמים את הנחיות אגף הפיקוח כנדרש.

אוכלוסיית הנהגים

6.2.3

על פי תקנות התעבורה: "סדרי בטיחות בהפעלת כלי רכב במפעלים" תקנה 579 (ח): "התכנית תכלול הדרכות מקצועיות, לאדם שעיקר עיסוקו במפעל הוא נהיגה או שעיסוקו במפעל מחייב נהיגה במשך רוב שעות העבודה שלו – פעמיים בשנה לפחות, שאחת מהן תתקיים לקראת החורף ואחת מהן תתקיים לקראת הקיץ, ולנהג שאינו כאמור – אחת לשנה לפחות.

תקנה זו מחלקת את נהגי העירייה ל-2 קבוצות. קבוצה אחת, נהגים שעיקר עיסוקם הוא נהיגה, או שעיסוקם מחייב נהיגה במשך רוב שעות העבודה (להלן: "נהגים מקצועיים") וקבוצה שניה של נהגים אשר תחום עיסוקם אינו מצריך נסיעה ברכב ברוב שעות העבודה (להלן: "נהגים רגילים").

על פי התקנה נהגים מקצועיים נדרשים לעבור 2 הדרכות מקצועיות בשנה, לפני הקיץ ולפני החורף. נהגים רגילים נדרשים לעבור הדרכה מקצועית פעם בשנה. לדברי קצין הבטיחות בעירייה קיימים 5 נהגים מקצועיים: 3 נהגי משאית ו-2 כונני חשמל.

בירור שערכנו העלה כי בשנת 2022 התקיימו שתי השתלמויות נהגים בחודשים יוני ונובמבר, השתלמויות אלו היו לכלל הנהגים בלא הבחנה בין נהגים מקצועיים כהגדרתם בתקנות התעבורה לבין נהגים רגילים המחויבים בהשתלמות אחת בשנה.

משך ההדרכה

6.2.4

על פי תקנות התעבורה: "סדרי בטיחות בהפעלת כלי רכב במפעלים" תקנה 579 (ח): "משך כל הדרכה לא יפחת משלוש שעות והיא תתועד בתיק הדרכות ו בתיק הנהג".

מבדיקת הביקורת עולה כי בשנת 2022 נערכו 2 הדרכות בטיחות שכל אחת מהן ארכה כ- שעה וחצי.

תיעוד ההדרכות

6.2.5

על פי ההנחיות שהופצו לקציני הבטיחות בתאריך 4/4/2022 על ידי משרד התעבורה והבטיחות בדרכים – אגף פיקוח ובקרת רכב וארגונים מנהל התנועה נכתב: "על קצין הבטיחות לתיק ולשמור אישור הכולל את שם המדריך שביצע את ההדרכה, נושאים אותם העביר, רשימה שמית של הנהגים שנכחו בהדרכה, מספר תעודת זהות, מספר רישיון – יש לוודא חתימת הנהגים על גבי האישור לצורך פיקוח. יש לבצע מבחן מסכם הכולל לפחות 10 שאלות ולשמור בתיק נהג".

ממצאים

מבדיקת הביקורת עולה כי המחלקה מנהלת רישום נוכחות באמצעות רשימת אקסל בהם מצוינים בסימן V המשתתפים בהשתלמות. לידי הביקורת הועברו 2 רשימות מקבילות, רשימות אלו אינן תואמות למספר הנהגים הכלולים בתוכנת "ציר-נט", בידי המחלקה אין רשימת נהגים שלא לקחו חלק בהשתלמות, כדי לאתר נהגים אלו יש להשוות את רשימת המשתתפים באופן ידני. הנהגים שלקחו חלק בהשתלמות אינם נדרשים לחתימה על נוכחות, כאמור קיים רק סימון של V על רשימת הנהגים, ההשתתפות בהשתלמות אינה מתועדת בתיקי הנהגים, לא הפיזי ולא הממוחשב. העובדה שאין בידי מחלקת הרכב את רשימת הנהגים שלא נכחו בהדרכה מעידה כי אין מעקב אחר נהגים שלא עברו הדרכה כנדרש.

לעניין ביצוע מבחן מסכם הכולל לפחות 10 שאלות, טען קצין הבטיחות בפני הביקורת כי הנחיה זו אינה ישימה.

על פי תקנות התעבורה: "סדרי בטיחות בהפעלת כלי רכב במפעלים" תקנה 579 (12): יש לוודא את ביצוען של הדרכות מקצועיות לפי תקנה 587(ח) ולהודיע על ביצוען לרשות. מבדיקת הביקורת עולה כי העירייה לא מוסרת לרשות הודעה על ביצוע הדרכות.

פגישות אישיות

6.2.6

על פי תקנות התעבורה: "סדרי בטיחות בהפעלת כלי רכב במפעלים" תקנה 579 (11): "יש לקיים פגישות אישיות עם אדם שעיקר עיסוקו במפעל הוא נהיגה או שעיסוקו במפעל מחייב נהיגה במשך רוב שעות העבודה שלו אחת לשלושה חודשים ולתעד את תוכן בכתב". קצין הבטיחות מסר לביקורת כי הוא עורך שיחות אישיות מספר רב של פעמים בשנה ומתעד שיחות אלו.

המלצות

- יש לשקול חלוקת אוכלוסיית הנהגים בהתאם להוראות תקנות התעבורה באופן שנהגים מקצועיים ("אדם שעיקר עיסוקו במפעל הוא נהיגה או שעיסוקו במפעל מחייב נהיגה במשך רוב שעות העבודה שלו") יחויבו בהשתלמות פעמיים בשנה בעוד ששאר הנהגים יחויבו בהשתלמות פעם בשנה בהתאם לתקנות.
- על המשתתפים לאשר בחתימתם את נוכחותם בהשתלמות, אין להסתפק בסימון של V בצמוד לשם הנהג. בסיום כל השתלמות יש לנהל מעקב אחר הנהגים שלא לקחו חלק בהשתלמות ולהציע להם השתלמות חלופית באופן שיבטיח כי כל הנהגים עברו השתלמות כנדרש.
- לוודא כי הדרכות הנהגים עומדות בהוראות התעבורה מבחינת שעות ההדרכות.
- לעדכן את תיקי הנהג (הפיזיים והממוחשבים) בהשתתפות בהשתלמות באופן שיאפשר מעקב ובקרה אחר השתלמויות הנהגים.
- להודיע לרשות על ביצוע או אי ביצוע של ההדרכות כנדרש מהוראות התקנות.

תגובת המבוקר

" בהשתלמויות הבאות נקפיד על כך שהעובדים יחתמו בחתימתם את נוכחותם, הדרכות הנהגים עומדות בהוראות התעבורה.

רישיונות נהיגה

6.3

סעיף 9 לתקנות התעבורה: "סדרי בטיחות בהפעלת כלי רכב במפעלים" תקנה 579 (9) מחייבת את קצין הבטיחות לפקח על כך שרישיון הנהיגה של הנהג ברכב של המפעל בתוקף ומתאים לסוג הרכב שבו הוא נהג כדלהלן:

- (א) לגבי נהג המועסק בתפקיד נהג – בכל תקופת העסקתו.
 (ב) לגבי נהג אחר מהאמור בפרט (א) – עם קבלת הרכב לידיו לראשונה".

מבדיקת הביקורת עולה כי קצין הרכב בודק את כלל רישיונות הנהיגה של הנהגים מספר פעמים בשנה. כאמור, על פי התקנה יש צורך בבדיקה לאורך כל השנה רק לנהגי העירייה המקצועיים (5 נהגים בסך הכל), לשאר נהגי העירייה יש צורך בבדיקת תוקף רישיון הנהיגה עם קבלת הרכב לראשונה. נוהג זה של בדיקת כלל רישיונות הנהגים משית עומס רב על קצין הבטיחות שלא לצורך.

המלצה

- לשקול אימוץ הוראות התקנות באופן שבדיקת הרישיונות של "הנהגים המקצועיים" כהגדרתם בתקנות תעשה לאורך השנה, לגבי שאר הנהגים יש להסתפק בבדיקת רישיון הנהג עם קבלתו לעבודה.

תגובת המבוקר

"בדיקת הרישיונות מבוצעת כנדרש כהגדרתם בתקנות ואף מעבר לנדרש בתקנות התעבורה".

קנסות

6.4

מדיניות העירייה היא להסב את דוחות המשטרה ודוחות החנייה לנהגים ברכב. על פי נהלי המחלקה, בקבלת רכב חדש מהעירייה נדרשים הנהגים לחתום על טופס "הצהרת התחייבות להסבת דוח ע"ש הנהג".

ממצאים

הביקורת דגמה דוח חנייה שניתן לרכב מספר 4****4 שהינו רכב בבעלות העירייה, נמצא כי הדוח הוסב על שם הנהג כנדרש.

מבדיקת הביקורת במערכת הנהלת החשבונות של העירייה לא נמצאו קנסות נהגים ששולמו על ידי העירייה.

תאונות

6.5

סעיף 18 לתקנות התעבורה מחייב את קצין הבטיחות לערוך תחקיר פנימי במפעל בנוגע לתאונות דרכים, להפיק לקחים, ולהמליץ על צעדים לתיקון ולבצע מעקב אחרי יישומם.

על פי תקנות התעבורה, תשכ"א-1961 תק' (מס' 6) תשע"ט-2019 (18): "יש לערוך תחקיר פנימי במפעל בנוגע לתאונות דרכים והפקת לקחים, במקרים שבהם נגרם נזק לכלי רכב או לאדם ולבצע מעקב אחרי יישומם; ואולם לא יבוצע תחקיר פנימי כאמור בנוגע לתאונה שבה נגרם נזק לאדם, אלא אם כן פנה קצין הבטיחות בכתב אל הקצין הממונה על החקירה במשטרת ישראל בבקשה לביצוע תחקיר כאמור, והקצין אישר בכתב את עריכתו; אי-מתן מענה מהקצין הממונה על החקירה בתוך 21 ימים ממועד קבלת הבקשה במשטרה, ייחשב כהסכמה מטעמו לעריכת התחקיר"

סעיף 7.1 לתקנות התעבורה קובע את חובת קצין הבטיחות בהוצאת נוהל מנחה לכללי התנהגות בתאונות דרכים, נוהל אשר יובא לידיעת כל הנהגים בעירייה ויחייבם.

הביקורת דגמה 2 תחקירי תאונה כדלהלן:

תחקיר תאונה לקטנוע מספר 0****1 יום 18/11/22

על פי התחקיר, התאונה התרחשה ביום 15/11/22 מקום התאונה בתחומי העיר, התחקיר העלה כי בעקבות תקלה מכנית בידית הגז לא יכל הנהג לעצור וביצע תאונה עצמית.

מסקנות התחקיר:

1. "לפי התחקיר שלי לגבי הקטנוע שהכבל גו היה תפוס היה קשה מאוד לצאת ממצב כזה ללא תאונה".
  2. "כל רוכב בעירייה יעבור הכשרה של נהיגה מתקדמת על קטנוע".
  3. "החלפה של כל סדרת הקטנועים הישנה".
- מסקירת הביקורת עולה כי בטופס התחקיר, חסר שרטוט התאונה, דבר היכול להסביר בצורה טובה יותר את התאונה. כמו כן לא נמצאו חתימות קצין הרכב והנהג המעורב בתאונה. במסגרת הביקורת נבחן יישום המלצות התחקיר.
- ההמלצה כי כל רוכב יעבור הכשרה של נהיגה מתקדמת על קטנוע לא יושמה עד למועד הביקורת.
  - ההמלצה להחליף את סדרת הקטנועים הישנה לא יושמה במלואה. נמצאו קטנועים בשימוש העירייה בעלי ותק של 14 שנים.

להלן פרטי הקטנועים בעלי ותק של 14 שנים:

שנת יצור	מספר רישוי
2009	10-291-70
2009	10-295-70
2009	10-287-70
2009	10-294-70

תחקיר תאונה רכב 4*****3 מתאריך 6/6/22

על פי התחקיר התאונה התרחשה ביום 10/05/22 מקום התאונה בתחומי העיר, הנהג נסע באזור חוף הים ולא שם לב למדרגת בטון שפגעה ברכב. מסקנות התחקיר: "זאת תאונה שניה פחות מ 4 חודשים לכן אני חושב שהוא צריך לעבור שיחה כדי לקחת את עצמו יותר ברצינות בנהיגה" מסקירת הביקורת עולה כי נערך תחקיר לאירוע כחודש לאחר התאונה. בטופס התחקיר, חסר שרטוט התאונה, דבר היכול להסביר בצורה טובה יותר את התאונה, לא נמצאו חתימות קצין הרכב והנהג המעורב בתאונה. ע"פ התחקיר לנהג עבר של תאונות ברכבי העירייה ולכן לא ברורה מסקנת קצין הבטיחות כי על הנהג המעורב לעבור שיחת הבהרה נוספת.

המלצות

- להוציא נוהל מנחה לכללי התנהגות בתאונות דרכים ולהביאו לידיעת כלל הנהגים בעירייה כנדרש מתקנה 7.1 לתקנות התעבורה.
- לערוך פורמט קבוע של עריכת תחקיר במסגרתו יהיה מקום לשרטוט מתווה התאמה, תמונות, גירסת הנהג לחתימת הנהג וקצין הבטיחות.
- יש למסד מנגנון בקרה ליישום המלצות קצין הבטיחות המצוינות בתחקיר.

תגובת המבוקר

"נוהל מנחה לכללי התנהגות בתאונות דרכים יופץ בקרב הנהגים ברכבים עירוניים, ישנו טופס תחקיר תאונה מעודכן לרבות מקום לשרטוט מתווה ההתאמה, גרסת הנהג.

יוקם מנגנון בקרה ליישום המלצות קצין הבטיחות בתעבורה

תגובת ראש מינהל תפעול

"תחקיר ת"ד קטנוע 1****0 מה- 18 לנוב' 2022: המלצת קצין הרכב להחליף את כלל מצבת הקטנועים, נמצאה ככוללנית מידי. בדיקת הקטנוע נעשתה במקטעי זמן תקינים והוא נמצא תקין. לא ניתן להכליל תקלה נקודתית של קטנוע אחד על כלל המערך משנתון מסויים, אין הדבר בסמכותו שכן הוא לא בדק את כל הקטנועים מאותו שנתון ומצא כי יש תקלה גורפת. בכל מקרה, מנהל האגף יעביר לרשותי את מצבת כלל הקטנועים בעירייה על מנת לבחון תהליך ריענון לפי תוכנית עבודה ובהתאם לתקציב שיאושר ע"י הנהלת העירייה".

6.6

תלונות בדבר עבירות תנועה של עובדי העירייה

נוהל מספר 5.4.04.04 "דיווח ומעקב אחר תלונות על נהגים ברכב עירוני" ופקודת התעבורה סעיף 65 ד מחייבת הקמת מערכת דיווח ומעקב אחר תלונות בדבר נהיגת עובדי התאגיד. סעיף 65 ד (ד) לתקנות קובע כי קצין הבטיחות "יברר דיווחים על עברות תנועה שבוצעו בכל רכב של התאגיד... וינהל מעקב לגביהם, יפעל כלפי עובדי התאגיד שברכב שבשימושם בוצעה עבירת התעבורה...". בשנת 2005 נכנס לתוקפו "נוהל 6" שמטרתו לאפשר לקציני בטיחות בתעבורה ומנהלי מחלקת הרכב לעקוב אחר אופן הנהיגה של הנהגים באמצעות הדבקת מדבקה עם מספר טלפון מקוצר המיועד לדווח למוקד חיצוני שאינו מופעל על ידי העירייה על עבירות תנועה של נהגי התאגיד. המוקד החיצוני האמור מופעל על ידי חברת "דלק" המדווחת לעירייה על הפניות שהתקבלו.

ממצאים

במסגרת הביקורת נדגמו 2 נהגים אשר הוגשה כנגדם תלונה. אחד דרך המוקד העירוני ואחד דרך "נוהל מספר 6" להלן טבלה המפרטת את ממצאינו:

1. רכב מספר 9*****5 : תלונה בדבר נסיעה במהירות מופרזת הנהג אותר, ממצאנו מעלים כי נערך תשאול לנהג הרלוונטי ותועד טיפול קצין הבטיחות כנדרש.

2. רכב מספר 4*****4 : תלונה בדבר העמדת הרכב במקום אסור לחניה, הנהג אותר ואושר שהקנס יוסב לנהג.

ממצאינו מעלים כי אין תיעוד בתיקי הנהג לתלונות אלו.

המלצה

- להקפיד על תיעוד התלונות בתיקי הנהג לצורכי מעקב בהתאם להוראות הנוהל.

תגובת המבוקר

"ההמלצה יושמה והתיעוד יעשה גם בתיק הנהג. יובהר כי כיום ישנה תיקייה מרכזת אצל מנהל המחלקה והכל מתועד".

6.7

בחינת זקיפת שווי בגין שימוש ברכבי העירייה

הוראות רשויות המס מחייבות זקיפת שווי הטבה לעובד בגין שימוש ברכב צמוד זאת להבדיל מרכבים תפעוליים החונים לאחר שעות העבודה במתחם אגף תב"ל. הביקורת קיבלה מאגף השכר בעירייה את רשימת העובדים שנזקף להם שווי שימוש בגין רכב צמוד. שווי הרכב נזקף במערכת השכר באופן אוטומטי באמצעות הזנת קוד הדגם המופיע ברישיון הרכב.

ממצאים

- מהשוואת רשימת הרכבים הצמודים לרשימת העובדים להם נזקף שווי עולה כי לכל העובדים הרלוונטיים נזקף שווי רכב כנדרש.
- מדגם הביקורת העלה מקרה בו נזקף שווי לעובד אחד בגין רכב איגום שנמסר לו לצורך נסיעה לאילת. בעירייה אין נוהל המאפשר שימוש ברכבי האיגום לעובדי עירייה אנו סבורים שיש להסדיר עניין זה. בשולי הדברים נציין כי נתנה הנחיה לזקוף לעובד זה שווי מס בהתאם להוראות החוק. אולם, מדגם הביקורת העלה כי שווי המס נזקף לעובד אחר במשך מספר חודשים, בעקבות הביקורת תוקנה הטעות ושווי הרכב נזקף לעובד לו ניתן הרכב כנדרש.
- נמצא כי עובד רשות החופים משתמש ברכב התפעולי מסוג טנדר איסוזו כרכב צמוד. הנחיות הממונה על השכר קובעות כי לעובדי עירייה בדרגת מנהל אגף ניתן להצמיד רכב בשווי של עד 160,000 ₪, רכב האיסוזו האמור הינו בשווי מס של 250,000 ₪. לעובד נזקף שווי מס כנדרש בגובה של כ- 6,260 ₪. הצמדת רכב זה חורגת מהוראות הממונה על השכר המאפשר רכבים בשווי של עד 160 אלפי ₪ ומשיתה על העובד מיסוי כבד עבור שימוש ברכב עבודה (טנדר). זאת ועוד, רכב זה נדרש לצורך העבודה השוטפת ברשות החופים, בעת חופשה או מחלה של העובד לו מוצמד הרכב תפקיע העירייה את הרכב מרשות העובד ששילם את שווי ההטבה בשימוש ברכב. כללו של דבר אנו סבורים שיש לשקול הסדר זה שאינו עומד בהנחיות הממונה על השכר לנוכח העובדה שרכב זה נדרש לעבודה השוטפת.

המלצה

- להסדיר את נושא הצמדות רכבים תפעוליים לעובדי העירייה במסגרת של הנחיות או נהלים.

תגובת ראש מינהל תפעול

"הצמדת הרכב הטנדר למנהל רשות החופים – אישור חריג להצמדת רכב מסוג זה לבעל תפקיד ספציפי זה טופל מיידית ע"י מנהל אגף משאבי אנוש, דא עקא – לאור הערתך ולאחר שהצגתי הנושא בפני

מנהל רשות החופים, סוכם כי הרכב יוחזר למאגר כרכב תפעולי והמנהל לא ישתמש בו אלא לצרכי משרתו בלבד. לאור זאת, גם בוטלה הצמדתו וזקיפת ההכנסה בעניין זה".

תגובת ראש אגף משאבי אנוש

"נוהל בנושא שימוש ברכבי איגום ע"י עובדי העירייה יכתב על ידי אגף משאבי אנוש שכן מדובר על תנאי שירות לעובד, עוד יודגש כי אישור נסיעתו לאילת ברכב עירוני אושר על ידי מנכ"ל העירייה, תוך התחייבות לזקיפת שווי מס".

7. תחזוקת רכבים

7.

בדיקת תקינות רכבים – קצין הבטיחות

7.1

אחד מתפקידיו של קצין הבטיחות הינו ביצוע בדיקות תקינות לכלי הרכב זאת בהתאם להוראות תקנות התעבורה: "סדרי בטיחות בהפעלת כלי רכב במפעלים" תקנה 579 (14,15,16) כדלהלן:

"(14) לבצע, אחת לחודש, בדיקת תקינות המערכות שבאוטובוס, ברכב ציבורי, וברכב מסחרי החייב ברישיון מוביל, ולוודא את קיום המסמכים הנדרשים לגבי כל אחד מהם, הכול כמפורט בטופס המתאים לסוג הרכב כפי שמובא בחלק ג' בתוספת השלוש עשרה ולמלא אותו, וזאת לאחר שנערכה לרכב בדיקת תקינות על ידי קצין הבטיחות או על ידי מוסך כמפורט בפסקה (13) או על ידי מכוני רישוי בהתאם לצורכי הבדיקה הנדרשת, ובתום הבדיקה יאשר בחתימתו על גבי רישיון ההפעלה או רישיון המוביל, לפי סוג הרכב, את תקינות הרכב.

(15) לבצע בדיקת תקינות מערכות לרכב אחר מזה שפורט בפסקה (14) (ולוודא את קיום מסמכיו, ולמלא את הטופס המתאים לסוג הרכב כפי שמובא בחלק ג' בתוספת השלוש עשרה, וזאת בפרקי הזמן האלה

(א) לגבי רכב, למעט רכב השכרה ורכב החכר, אשר נמצא בחצר משרד להסעות, כהגדרתו בתקנה 579 בעל רישיון לשירות השכרת רכב – אחת לשישה חודשים

(ב) לגבי רכב השכרה ורכב החכר אשר נמצא בחצר משרד להסעות, כהגדרתו בתקנה 579, בעל רישיון לשירות השכרת רכב – אחת לשלוש שנים

(ג) על אף האמור בפסקאות משנה (א) ו-(ב), לגבי רכב שגילו מעל שלוש שנים – אחת לשלושה חודשים.

(16) "לבדוק את דיסקות הטכוגרף המותקנות ברכב, לפענח ולטפל בחריגות כדי לפקח על שעות הנהיגה והמנוחה ועל מהירות הנסיעה של הנהגים במפעל, לתעד את פענוח הדיסקות וכן לתעד את הדיסקות המעידות על החריגות, ולשמור את התיעוד האמור במשרדו במשך 180 ימים לפחות".

ממצאים

במסגרת הביקורת נדגמו 3 כלי רכב ונבדקו תדירות הבדיקות בהתאם לתקנות, להלן תוצאות בדיקתנו:

מס"ד	סוג רכב ושנת יצור	תאריכי בדיקות בטיחות בתאריכים שנדגמו	הערה
1	טנדר איסוזו 2015	23/2/22	בתאריך 23/2/22 נערכה בדיקת בטיחות,

הבדיקה הבאה התקיימה בתאריך 31/7/22, פער של 5 חודשים בין הבדיקות במקום 3 חודשים כנדרש.	31/7/22 23/10/22 12/1/23		
	28/4/22 17/8/22 17/11/22 19/2/23	יונדאי 2011	2
	27/12/22 1/1/23 29/1/23 28/2/23	משאית עם מנוף 2012	3

סקירת המדגם מעלה כי בדרך כלל קיימת הקפדה על בדיקות התקינות בהתאם לתקנה 14 בתקנות התעבורה
בדיקת דיסקית הטכנוגרף

7.2

הטכנוגרף הוא דיסקט המותקן ברכב עבודה ומאפשר קיום בקרה אחר השעות בהם בוצעה נסיעה בפועל על
כלי רכב, מהירות הנהיגה, זמני ההפסקה וכדומה. הוא נועד לשם מעקב אחר מספר השעות הנהיגה ולמנוע
חריגה במספר שעות הנהיגה המותרות על פי תקנה 168.

על פי תקנה 364 ד' בתקנות התעבורה, ברכב שמשקלו הכולל המותר עולה על 8,000 ק"ג ושנת הייצור
הוא משנה 1990 ואילך, קיימת חובה להחליף בכל בוקר, לפני תחילת יום עבודה, דיסקט טכנוגרף ולמלא על
גביו פרטים מלאים - שם הנהג, מס' רכב, מס' מונה ק"מ ותאריך. על קצין הבטיחות לבצע מעקב אחר קיום
חובה זו ולאחר חריגות בנתונים.

הביקורת בדקה את דיסקית הטכנוגרף של משאית מספר רישוי 53***68 ונמצא כי הטכנוגרף נשמר במשרדי
האגף כנדרש.

טיפול ותיקון כלי רכב – מכרז למתן שרותי תחזוקה ותיקונים

7.3

לדברי מנהל המחלקה מרבית רכבי העירייה מטופלים במוסך ס.מ שזכה במכרז מיום 30/8/2021 למתן
שירותי תחזוקה ותיקונים עבור רכבי העירייה. בשנים 2021 ו-2022 שילמה העירייה למוסך כ- 95,938
ש"ח ו- 295,216 ש"ח בהתאמה, עבור טיפולים ותיקונים לרכבי העירייה.

הפניית הרכבים לתיקון מתבצעת לאחר בחינת הרכב ע"י מנהל המחלקה או קצין הבטיחות, הפניות
למוסכים מופקות באמצעות תוכנת ציר, הזמנות הכוללות את מחיר התיקון או השירות, מופקות מתוכנת
האוטומציה במסגרתה מתבצעים רישומי הנהלת החשבונות והתשלומים.

ממצאים

חווה התקשרות

הביקורת סקרה את חווה מספר 30102 של המציע ס.מ מתוך "מכרז מסגרת פומבי מספר 19-2020-37
למתן שירותי תחזוקה ותיקונים עבור כלי רכב של עיריית הרצליה", נמצא כי ההסכם בתוקף אושר בוועדת
מכרזים ביום 30/8/2021 ומכיל בתוכו הצעת מחיר ושעתון טיפול כללי כנדרש.

מדגם הביקורת

על פי החוזה מחיר שעת תקן הינה 250 ₪, מחיר שינוע רכבים למוסך הינו 35 ₪, שיעור ההנחה שתקבל העירייה עבור רכיב מקורי הינה 10%, שיעור ההנחה בגין רכיב חליפי הינה 15%. בנוסף צורף לחוזה שעתון כללי המסדיר את הטיפול ברכב פרטי/מסחרי/החלפת בלמים/העברת טסט וכדומה. במסגרת הביקורת נדגמו 2 רכבי עירייה בעבורם שולם למוסך המרכזי בשנת 2022 סכום של 6,761 ₪.

להלן תוצאות בדיקתנו:

רכב מספר 6****8

על פי חשבונית מספר 161878 מיום 23/12/22 בוצעה החלפת רצועות מנוע ומחזיר שמן, זמן התיקון ארך חצי שעה, מבדיקת הביקורת עולה כי זמן העבודה חושב בהתאם לחוזה. החלפים שהוחלפו ברכב לא היו מקוריים, מבדיקת הביקורת עולה כי מחיר החלפים שחויב הינו בהתאם לחוזה.

רכב מספר 2****2

על פי חשבונית מספר 158498 מיום 12/4/22 בוצעה החלפת סליל כרית אויר מקורי והחלפת נורה, זמן התיקון ארך שעה, מבדיקת הביקורת עולה כי זמן העבודה חושב בהתאם לחוזה. החלפים שהוחלפו ברכב היו מקוריים, מבדיקת הביקורת עולה כי מחיר החלפים שחויב שולם בהתאם לחוזה.

הטיפול בכלי רכב ייחודיים

7.4

כלי רכב ייחודיים כגון: טרקטורים, נגררים, משאיות וכדומה מטופלים במוסכים מתמחים בהליך של הצעת מחיר.

במסגרת הביקורת נדגמו 4 רכבי עירייה ייחודיים בעבורם שולם בחודש יולי 2012 למוסכים סכום של 19,926 ₪. בין השאר נבדק קיום הליך קבלת הצעות מחיר הפקת הזמנות ואופן אישור חשבוניות לתשלום, להלן פרטי המדגם:

סוג רכב	תאריך הצעת מחיר מהמוסך המטפל	סכום בש"ח	הוצאת הזמנה לספק	חשבונית מהמוסך המטפל	חתימה על ההזמנה לספק	אישורים נדרשים
עגלה נגררת	25/7/22	1,682	V	V	V	V
משאית גזם	24/8/22	6,530	V	V	V	V
טרקטור	15/3/22	6,566	V	V	V	V
עגלה נגררת	3/4/22	2,574	V	V	V	V

מבדיקתנו עולה כי בגין התשלומים שנדגמו נמצאו הזמנות מאושרות. החשבוניות אושרו לתשלום ע"י הגורמים הרלוונטיים, כמו כן נמצא כי הרכבים שבגינם בוצעו תיקונים הינם רכבי עירייה.

רישום, מעקב טיפולים ומועדי טסט

7.5

המעקב אחר זמני הטיפול ברכבים כמו גם תיעוד התיקונים והטיפולים שבוצעו מנוהלים בתיק פיזי בו נשמרים ההזמנות והחשבוניות. בתוכנת הציר-נט שהינה התוכנה הייעודית לתחזוקת צי הרכבים מעודכנים

מועדי הטסט הנדרשים באופן שמאפשר מעקב ובקרה, המערכת מתריעה על מועדי הטסט של הרכבים. בנוסף למערכת הציר, מנוהל מאגר מידע גם בגליונות אקסל שבו מוזנים מועדי הטסט והטיפולים שבוצעו בכל רכב. אנו סבורים כי ניהול מקביל של תחזוקת הרכבים במספר מערכות מועד לטעויות ומעמיס שלא לצורך על כוח האדם המצומצם. התוכנה הייעודית לתחזוקת צי הרכב תוכנת ה"ציר-נט" מאפשרת מעקב ממוכן אחר מועדי הטסט, הזמנות והפקת דוחות ייעודיים לכל רכב או מחלקה.

המלצה

- להשתמש במערכת ה"ציר-נט" לניהול צי הרכב ובכך לייצר את תחזוקת התיקים הפיזיים וגליונות האקסל.

תגובת המבוקר

"מחלקת הרכב מנהלת את צי הרכב במערכת ה"צירנט".

רכבי איגום

8.

כללי

8.1

מצבת כלי הרכב בעירייה כוללת 186 רכבים, כאשר 16 מתוכם הינם רכבים צמודים לעובדי העירייה. יתר הרכבים אינם צמודים לעובדים ספציפיים ובתום שעות העבודה הרכבים חונים במתחם אגף תבל. נוהל "נסיעה ברכב עירוני- ריענון נהלים" מתאריך 25 לנובמבר, 2010, קובע כי על עובדי העירייה להחנות את הרכבים בהם נעשה שימוש במהלך המשמרת בשטחי האגף, כלומר חל איסור בשימוש פרטי ברכבי העירייה על ידי עובדיה.

יחד עם זאת, במקרים המפורטים להלן הרכבים אינם חונים בשטחי האגף:

- רכבי סיור ושיטור – הרכבים מבצעים סיורים 24 שעות ביממה בכל ימות השבוע.
- רכבי כוננים – בנוהל "שימוש ברכבים ע"י כוננים" הוגדרו תפקידים המחייבים כוננים, במסגרת שעות הכוננות הרכבים נמצאים ברשות הכוננים.

חלק מרכבי האיגום חונים במתחם אגף ת.ב.ל. מתחם סגור ומאובטח באמצעות שומר המתעד את חניית הרכבים, חלק אחר מרכבי האיגום חונה בחניון שער העיר ובמקומות נוספים בעיר. להלן מיקום רכבי האיגום (ללא רכבי הסיור והשיטור) למועד הביקורת:

מספר רכבי איגום	מיקום
11	חניון לב העיר, בניין העירייה
3	רחבי העיר (רכבי כוננות)
1	חניית משרדי המרינה
1	חנית משרדי הוטרניר
3	רחוב יהודה הנשיא 54
1	רחוב השרון 29
<u>62</u>	מתחם ת.ב.ל
<u>82</u>	סה"כ רכבי איגום

במסגרת הביקורת נבחנו מערכי הבקרה והפיקוח על רכבי האיגום, יצוין כי חשיבות המעקב אחר רכבי האיגום נועדה למנוע שימוש פרטי ברכבי העירייה. במקרים בהם קיים שימוש פרטי ברכבי איגום יש לזקוף שווי מס לעובד בהתאם להוראות רשויות המס.

8.2 חניה במתחם אגף ת.ב.ל

אחד ממערכי הבקרה העיקריים על השימוש ברכבי האיגום הינו דיווח שומר המתחם על הרכבים שחנו במהלך הלילה במתחם אגף ת.ב.ל באמצעות דוח. מבדיקתנו עולה כי בלילה מתבצעת בדיקה על ידי שומר האגף כי רכבי העירייה חונים בשטחי האגף. הבדיקה מתועדת ב"דוח יומי - הימצאות כלי רכב באגף ת.ב.ל" המועבר לבדיקתו ואישורו של מנהל המחלקה. הביקורת דגמה את טופס "דוח יומי הימצאות כלי רכב באגף ת.ב.ל" מתאריך 16/1/2023 בטופס מופיעים 82 כלי רכב האמורים להימצא בחניית האגף או בחניות מורשות אחרות. על פי דוח השומר שאושר על ידי מנהל המחלקה: 5 רכבים היו במוסך, 2 רכבים היו ברשות כונני חשמל, רכב אחד חונן כבישים. שאר הרכבים חנו במתחם אגף ת.ב.ל כנדרש. לביקורת ניתנו הסברים לכול הרכבים שלא חנו (כוננים, מוסכים וכדומה). כאמור, דוח זה אינו מתייחס לרכבים החונים באתרים נוספים בעיר.

8.3 חניית רכבים באתרים נוספים (לא ת.ב.ל)

כאמור הבקרה אחר חניית הרכבים באגף ת.ב.ל מבוצעת על ידי שומר המתחם באמצעות "דוח יומי הימצאות כלי רכב באגף ת.ב.ל" אולם הבקרה אחר חניית רכבי האיגום באתרים אחרים בעיר יכולה להתבצע באמצעות בדיקת מיקום הרכבים באמצעות מערכת האיתור המותקנת ברכבים. לדברי מנהל מחלקת הרכב מידי פעם נערכת בדיקה מסוג זה דהיינו צפייה בהיסטורית המיקומים של הרכבים. בדיקות אלו אינן מבוצעות בתדירות קבועה ואינן מתועדות. נציין כי בעוד שהפיקוח אחר רכבים החונים במתחם אגף ת.ב.ל מעוגן במסגרת נוהל, הרי שהפיקוח אחר שאר הרכבים באמצעות מערכת האיתור או באמצעים אחרים אינו מעוגן בנוהל.

במסגרת הביקורת ביצענו בדיקה פיזית של המצאות רכבי האיגום בחניון שער העיר ובדיקה באמצעות מערכת האיטור לרכבים החונים במיקומים אחרים במספר תאריכים בשנת 2023 להלן תוצאות בדיקתנו:

מסד	סוג רכב	מחלקה	מיקום לאחר שעות העבודה	5/2 18:30	07/02 17:30	09/02 18:30	14/02 20:20	15/02 18:30	19/02 18:30	20/02 6:15	21/02 17:50
1	סובארו	ת.ב.ל.	בן גוריון 22	V	X	V	V	V	V	V	V
2	קאיה ריו	ש.פ.ע.	בן גוריון 22	V	V	V	V	V	V	V	V
3	קאיה ריו	ש.פ.ע.	בן גוריון 22	V	V	V	V	V	V	V	V
4	מאזדה	הנדסה	בן גוריון 22	V	V	V	V	V	V	V	V
5	קאיה ריו	הנדסה	בן גוריון 22	V	V	V	V	V	V	V	V
6	מאזדה	הנדסה	בן גוריון 22	V	V	V	V	V	V	V	V
7	יונדאי	הנדסה	בן גוריון 22	V	V	V	V	V	V	V	V
8	יונדאי	חינוך	בן גוריון 22	V	V	V	V	V	V	V	V
9	קאיה	ש.פ.ע.	בן גוריון 22	V	V	V	V	V	V	X	V
10	קאיה	תרבות הדיר	בן גוריון 22	V	V	V	V	V	V	V	V
11	סקודה	תשתיות	בן גוריון 22	V	V	V	V	V	V	V	V

20/02/2023 (6:15)	09/02/2023 (18:30)	07/02/2023 (17:30)	מיקום לאחר שעות העבודה	מחלקה	סוג רכב	מסד
V	V	V	יהודה הנשיא 54	ש.פ.ע.	טנדר איסוזו	1
V	V	V	יהודה הנשיא 54	ש.פ.ע.	קאיה	2
V	V	V	יהודה הנשיא 54	ש.פ.ע.	קאיה ריו	3
V	V	V	מחלקה וטרינרית	ש.פ.ע.	טנדר טיוטה	4
V	V	V	כונן מחלקת כבישים	ת.ב.ל.	טנדר איסוזו	5
V	V	V	כונן השמל	ת.ב.ל.	טנדר איסוזו	6
V	V	V	כונן השמל	ת.ב.ל.	טנדר טיוטה	7
V	V	V	השרון 29	ש.פ.ע.	סיאט	8

בדיקתנו העלתה כי בתאריכים שנבדקו נמצאו רכבי האיגום במקומות המיועדים להם.

המלצה

- לבצע בקרה מדגמית בתדירות שתיקבע, באמצעות מערכת האיתור על חניית רכבים תפעוליים שלא במתחם אגף ת.ב.ל. יש לתעד את עריכת הביקורת ולעגן זאת באמצעות נוהל.

תגובת המבוקר

"מחלקת הרכב תבצע בקרה מדגמית לאותם רכבים שאינם חונים בחניית האיגום".

יציאת רכבי האיגום מחוץ לתחומי העיר

8.4

רכבי העירייה אמורים לשמש את עובדי העירייה בתחומי העיר, יציאה מתחום העיר של רכב איגום הינה בדרך כלל בגין שהות במוסך וכדומה. למערכת האיתור יכולת להתריע מפני יציאה מתחום מוגדר, דהיינו יש אפשרות להגדיר את תחומי העיר במערכת באופן שכל יציאה מהתחום המוגדר תייצר התראה שתוכל להיבחן על ידי מנהל המחלקה. בפועל, לא נערכת בדיקה של המצאות רכבי האיגום בתחומי העיר באופן שוטף ותחומי העיר אינם מוגדרים במערכת באופן שתוכל להתריע על יציאה מתחומה. במסגרת הביקורת נערכה בדיקה בתאריך 18/1/2023 במערכת האיתור. לגבי מיקומם של כל רכבי העירייה, נמצאו 3 רכבים המופיעים מחוץ לתחום העיר. מברור הביקורת עלה כי 2 רכבים נמצאים במוסכים מחוץ לעיר, רכב אחד נמצא באזור התעשייה נתניה - נסיעה של אחד העובדים לקורס מקצועי.

המלצה

- לשקול הגדרת תחומי העיר במערכת האיתור באופן שהמערכת תתריע על יציאה מתחום העיר מהלך שיאפשר בקרה על רכבי האיגום.

תגובת המבוקר

"קיימת מערכת מעקב אחר נסיעת הרכבים בתוך ומחוץ לעיר, ייבדק מול חב' איתוראן אפשרות להתראה כאשר רכב יוצא את גבולות העיר".

תצרוכת דלק

8.5

אחד מאמצעי הבקרה על השימוש בדלק הינה בחינת תצרוכת הדלק הממוצעת של רכבי העירייה. בכל חודש מכינה מזכירת האגף דוח בפורמט אקסל אשר כולל נתונים אודות מספר קילומטרים שנסע הרכב ומספר הליטרים שנצרכו זאת, בעבור כל אחד מכלי הרכב הנמצאים במצבת הרכבים של העירייה. במסגרת הביקורת נסקר דוח תצרוכת הדלק לחודש מאי 2022, ונבחנה סבירות צריכת הדלק של רכבי העירייה.

הנתאים לאיתור החריגים נקבעו כדלהלן:

צריכת דלק הגבוהה מ 16 ק"מ לליטר וצריכת דלק הנמוכה מ 6 ק"מ לליטר, הנתונים התבססו על נתוני מאי 2022:

ממצאים**צריכת דלק גבוהה**

להלן פרוט כלי הרכב בהם נמצאה צריכת דלק גבוהה משמעותית מהמצופה. כאמור הסף שנקבע הינו צריכה של 6 ק"מ לליטר:

מס"ד	סוג רכב	שנת יצור	מספר ק"מ בחודש הנבדק	מספר ליטרים שנצרכו	ק"מ לליטר
1	רנו קנגו	2014	496	152	3.26
2	טנדר	2016	786	168	4.68
3	יונדאי	2009	291	56	5.20
4	רנו	2009	484	83	5.83
5	טנדר	2014	979	213	4.60

צריכת דלק גבוהה יכולה לנבוע מרכבי עבודה הנדרשים לעמוד מונעים, ולכן לא רושמים מספר ק"מ גבוה או מייחוס לא נכון של כמות התדלוק.

צריכת דלק נמוכה

להלן פירוט כלי הרכב בהם נמצאה צריכת דלק נמוכה משמעותית מהמצופה. כאמור הסף שנקבע הוא 16 ק"מ לליטר.

מס"ד	סוג רכב	שנה	מספר ק"מ בחודש הנבדק	מספר ליטרים שנצרכו	ק"מ לליטר
1	טויוטה	2020	3,146	137	22.88
2	טויוטה	2020	2,950	129	22.87
3	קאיה	2019	2,894	149	19.49
4	קאיה	2021	263	6	43.83
5	יונדאי	2019	779	30	25.97
6	טנדר	2018	5,000	200	24.95

תצרוכת דלק נמוכה מהמצופה מעידה על ייחוס לא נכון של דלקים לרכבים.

המלצה

- דוחות תצרוכת הדלק מהווים אחד ממערכי הבקרה הבסיסים על תצרוכת הדלק, אנו סבורים שיש לסקור אותם באופן קבוע ולברר חריגים.
- לבדוק את הצריכה החריגה ברכבים שעלו בבדיקת הביקורת.

תגובת המבוקר

"תיבדק תצרוכת הדלק באופן תדיר בכל מקרה של חריגה הנושא ייבדק ע"י קצין הבטיחות בתעבורה".

מדגם בדיקת ק"מ למשאיות העירייה

8.6

במסגרת הביקורת נבחנה מידת הנצילות של המשאיות שברשות העירייה, הבחינה התבססה על מספר הק"מ ממוצע לשנה. להלן נתוני הנסיעה של המשאיות בבעלות העירייה:

מספר ק"מ במשך ממוצע לשנה	מספר ק"מ פברואר 2023	מספר ק"מ/תאריך	סוג	מסד
1,214	300,411	298,586 5/8/21	וולוו משא	1
20,150	220,353	191,807 12/9/21	דאף מנוף קדמי	2
22,398	240,390	208,660 13/9/21	דאף מנוף קדמי	3
8,652	40,868	30,774 15/12/21	איסוזו עגרון עם סל עבודה	4
6,132	31,177	25,045 2/2/22	איסוזו עגרון עם סל עבודה	5

מנתוני הטבלה עולה כי קיימת שונות גבוהה בניצול המשאיות בעוד שמשאיות המנוף נוסעות כ- 20 אלף ק"מ בשנה הרי שמשאיות הסל נוסעות בין 8 ל-6 אלפי ק"מ בשנה בלבד. משאית הוולוו נוסעת כ- 1.2 אלף ק"מ בשנה ונראה כי אינה נדרשת. הוצאות העירייה בשנת 2022 על משאית זו הסתכמו בכ- 26 אלפי שח. בשולי הדברים נציין כי במהלך הביקורת נדרשו מספר "שעות המנוע" של כל משאית נתון שמצביע באופן מדויק יותר על מידת השימוש במשאיות, נתון זה לא הועבר לביקורת.

המלצה

- לבחון את נצילות המשאיות באופן שוטף אנו סבורים שיש מקום לשקול את מכירת משאית הוולוו לנוכח השימוש המועט וההוצאות הכרוכות באחזקתה.

תגובת המבוקר

"ההמלצה למכור את המשאית שנמצאת בבעלות העירייה מסוג "וולוו" לא מקובלת. על העירייה לשמור על כשירות וניידות למרות מס' הק"מ הנמוך. באותם מצבים בהם היא כן משמשת להעברת ציוד ואמצעים החיסכון באי העסקת חב' הובלה מוכיח את עצמו".

- 8.7 דוחות ביקורת – אגף פיקוח וביקורת רכב וארגונים מנהל התנועה משרד התחבורה והבטיחות בדרכים
- אגף הפיקוח במשרד התחבורה עושה מעת לעת ביקורת על מילוי הוראות התקנות.
- להלן תוצאות ביקורת מתאריך 16/1/2022 כפי שנרשמו בטופס סיכום הביקורת.
- תיעוד על טופס הביקורת התקופתית - יש לתעד חתימה על רישיון מוביל.
  - שימוש בפנקס הוראות תיקון לגבי תקלות בטיחות שמתגלות ברכב על ידי קצין הבטיחות - קיבל קצין הבטיחות הסבר על חשיבות השימוש בטופס.

- חתימה על הצהרת בעל רישיון נהיגה – הנהגים חותמים על טופס ישן.
  - קבלת הדרכת בטיחות שנתית – חייב להחתים את הנהגים.
  - יישום קבלת מידע אודות נהגים – לא כל הנהגים נבדקו, חייב להחתים את כל הנהגים על תקנה 585 א+ב, להקפיד לשמור את הטופס בדיקת עבר תעבורתי בנפרד מתיקי הנהגים.
- בהערות הנוספות נכתב כי יש לבדוק את העבר התעבורתי של כל הנהגים בעירייה. יש להחתים את כל הנהגים על תקנה 585 א+ב (הצהרת בעל רישיון). להקפיד להשתמש בטופס הוראות תיקון לגבי תקלות בטיחות שמתגלות ברכב על ידי קצין הבטיחות. להקפיד להחתים את הנהגים על הדרכות שנתיות.
- על פי הדוח נדרש קצין הבטיחות לטפל בליקויים ולידע את תחום קציני הבטיחות על תיקון הליקויים וזאת תוך 30 יום ממועד ביקורת זו.
- תוצאות ביקורת מתאריך 4/1/23 כפי שנרשמו בטופס סיכום הביקורת:

- לוח מעקב התראות אחר כלי רכב שנתי – יש לעדכן
  - תיעוד על טופס הביקורת התקופתית - יש לצרף רישיון מוביל חתום לתיק הרכב.
  - לוח מעקב התראות אחר נהגים – יש לעדכן
  - רישיונות נהיגה בתוקף – יש לעדכן ולבדוק את כל הנהגים.
  - יישום קבלת מידע אודות נהגים – כרטיס הרכב נמצא בתהליך חידוש.
- בהערות הנוספות נכתב כי יש לעדכן לוח מעקב רכבים ונהגים, לבדוק עבר תעבורתי לכל הנהגים (כרטיס חכם בתהליך חידוש).
- מסקירת הביקורת עולה כי חלק מההערות בבדיקות מיום 16/1/2022 חוזרות גם בדוח הביקורת מה- 4/1/2023 מה שמצביע על קושי ביישום ההמלצות.

המלצה

- במטרה לוודא את יישום הערות הביקורת של אגף הפיקוח אנו סבורים שיש להעביר דוחות ביקורת אלו למנהל האגף שיוודא כי הליקויים מתוקנים והמלצות מיושמות.

תגובת המבוקר

"דוחות הביקורת של משרד התחבורה יועברו למנהל האגף שיקיים דיון בממצאי הדו"ח. כל ההערות שבדו"ח משרד התחבורה-טופלו ותוקנו לרבות בדיקת נהגים, חתימה על טפסים, הדרכות וקבלת מידע אודות נהג".

משמר השכונה

9

העירייה מעודדת תושבים להתנדב להגברת הביטחון בשכונות העיר במסגרת מיזם "משמר השכונה". על פי אתר העירייה "משמר השכונה" יפעל בתחומי השמירה על ביטחון השכונה, מניעת פריצות, גניבות, גרימת נזק לרכוש, ושמירה על איכות החיים. הפעילות היא בחסות המשטרה ועיריית הרצליה והיא כוללת סיורים ממונעים, מחסומים ומבצעים יזומים בשכונת נווה עמל, שכונת וייצמן, נווה ישראל ונווה אמירים.

המתנדבים ל"משמר השכונה" מחויבים במשמרת אחת בחודש. מדובר בגברים ונשים בגילאי 21 ויותר בעלי יכולת פיסית תקינה, המוכנים להקדיש מזמנם למען ביטחון התושבים. מתנדבים אלו מורשים לנהוג ברכבי העירייה. נמצא כי ליום 18/3/23 קיימים 51 מתנדבי משמר השכונה הרשאים לנהוג ברכבי העירייה (מהווים כ- 19% מכלל מורשי הנהיגה). מבדיקת הביקורת עולה כי נסיעת המתנדבים היא באמצעות כרטיס זיהוי אנונימי שאינו מאפשר תיעוד זהות הנהג כדי לדעת מי הנהג לאחר זמן, יש לפנות לרשומות המצויות אצל הקב"ט. במסגרת הביקורת לא נבחנו המצאות רשימות אלו. בניגוד למתנדבי משמר השכונה, עובדי העירייה מזדהים באמצעות כרטיס עובד אישי, אשר מאפשר לדעת בזמן אמת את זהות הנהג ברכב. כאמור, למועד הביקורת כ- 19% מהנהגים הרשאים לנהוג ברכבי העירייה הינם מתנדבי משמר השכונה, דבר זה מעמיס על מחלקת הרכב מבחינת הדרכות, בדיקות רישיון נהיגה וכדומה.

המלצה

- לשקול צמצום מספר המתנדבים הרשאים לנהוג ברכבי העירייה.
- למסד מנגנוני בקרה שיבטיחו את זיהוי הנהגים בזמן אמת, מעקב אחר ההדרכות שעברו ותוקף רישיונות הנהיגה שלהם.

תגובת ראש מינהל תפעול

"סעיף 9 לעניין משמרות השכונה – מיסוד משמרות השכונה הינו מהלך שובר שוויון בכל הקשור להגברת תחושת הביטחון בשכונות העיר וכן לשימור מתנדבים לפעילות קהילתית חשובה מאד בשעת חירום, בין אם רעידת אדמה ובין אם לתרחישי קיצון הנובעים ממשבר האקלים או מלחמה. נצטרך למסד היטב את נושא הבקרה שיבטיח זיהוי בזמן אמת של המתנדבים. לאור זאת, לא נוכל לצמצם את כמות הרשאים לנהוג שכן אז, תשמט הקרקע מתחת לכל הרעיון של הקמת משמרות השכונה כאמור לעיל. ככל שיידרש, יתקיים דיון בנושא אצל הנהלת העירייה".

רכישה/החכרת רכבים

10.

מבוא

10.1

כלי הרכב בשימוש העירייה מתחלקים לרכבים בבעלות דהיינו רכבים שהעירייה רכשה ורכבים שהוחכרו מחברות ליסינג.

להלן חלוקת הרכבים בשימוש העירייה לרכבים בבעלות ולרכבים בחכירה למועד הביקורת יוני 2022.

סוגי כלי הרכב	בעלות	ליסינג	סה"כ
רכבי איגום	97	21	118
רכבים צמודים	0	18	18
דו גלגלי ואופנועי-ים	28	0	32
משאיות, טרקטורים, מיול	18	0	18
סה"כ	143	39	186

בדרך כלל עסקאות ליסינג מתייחסות לרכבים מסוג פרטי/ סנדר בניגוד לכלי רכב מיוחדים, משאיות ורכב דו גלגלי.

תוכנית הצטיידות

10.2

תוכנית הצטיידות רכבים נועדה ליצור סדר עדיפות להחלפת רכבים המבוסס על קריטריונים מקצועיים כלכליים, גורמים כגון גיל הרכב, מצבו המכאני, הוצאות האחזקה שלו וכדומה אמורים לעמוד בבסיס תוכנית ההצטיידות המבטיחה ניצול מיטבי של תקציבי הרכישה. יתרון נוסף לתוכנית מסוג זה הינו תכנון ארוך טווח של התחדשות צי הרכבים של העירייה המביא בחשבון את צורכי האגפים השונים ומאפשר דיון בראיה רחבה, כוללנית וארוכת טווח. תוכנית הצטיידות ארוכת טווח רלוונטית בעיקר ברכבים בבעלות במיוחד סוגי הרכבים שלא ניתנים לחכירה. ממצאנו מעלים כי אין בעירייה תוכנית הצטיידות **רב שנתית** לחידוש צי הרכבים והחלטות בדבר החלפת רכבים או רכישת רכבים נוספים מתקבלות נקודתית.

חכירה ורכישת רכבים

10.3

השילוב של ניהול צי רכב הכולל רכבים בחכירה תפעולית ורכבים בבעלות אינו ממקסם את היתרונות של שיטות אלו. כלל האצבע קובע כי בד"כ חכירה תפעולית "יקרה" מרכישה ישירה אולם משחררת את החוכר מהטיפול השוטף ברכבים, מהליכי הרכישה והמכירה של הרכבים וממתן שירות לנהגים כגון רכב חלופי וכדומה. לעומת זאת, רכישת רכבים מצריכה החזקת מערך לוגיסטי של טיפול ברכבים ומתן שירות לנהגים ברכב.

נמצא כי בשנים 2020-2021 העירייה רכשה רכבים במקביל להחכרת רכבים מחברות ליסינג.

להלן — רשימת הרכבים שנרכשו בשנים 2010-2020 :

תאריך	סוג	כמות	פרטים
ינואר 2020	יונדאי איוניק	3	ליסינג
יולי 2020	סנדר טיוטה	2	רכישה
אפריל 2021	יונדאי איוניק	3	ליסינג
ספטמבר 2021	מיציבושי	2	רכישה
נובמבר 2021	קיה פיקנטו	7	רכישה

כאמור, השילוב של רכישת רכבים במקביל לחכירת רכבים אינו ממקסם את היתרונות שבשימוש צי רכבים שכולו בבעלות או כולו בחכירה.

לחיוב ציין כי ב 24 לנובמבר 2021 התקיים דיון בראשות מנכ"ל העירייה בנושא רכישת רכבים לעומת החכרתם, הדיון התבסס על השוואת החלופות מבחינה כלכלית (עבודת ההשוואה לא נבדקה ע"י הביקורת) בסיכום הדברים הוחלט שלא לאמץ את המודל של רכישת רכבים ומכירתם לאחר שלוש שנים אלא לחכור רכבים מחברות ליסינג בגלל מעטפת השירות שמייצרת את ההתעסקות באחזקת הרכבים מכירתם ורכישתם.

למרות החלטה זו גם בשנת 2022 נרכשו רכבים מסוג פרטי/ טנדר כדלהלן:

תאריך	סוג הרכב	כמות	פרטים
מרץ 2022	מיציבושי	3	רכישה
מרץ 2022	סוזוקי	1	רכישה

אנו סבורים כי לאחר גיבוש המדיניות שהתבססה כאמור על בדיקה השוואתית בין החלופות יש לעמוד על יישומה.

המלצות

- לגבש תוכנית הצטיידות רב שנתית לחידוש צי רכבי העירייה שתבוסס על קריטריונים מקצועיים כלכליים, גורמים כגון גיל הרכב, מצבו המכאני, הוצאות האחזקה ועוד, התוכנית רלוונטית בעיקר לכלי רכב שאינם מוצעים לחכירה ע"י חברות הליסינג.
- לעמוד על יישום החלטות הנהלת העירייה במיוחד אלו שהתבססו על בחינת חלופות ובמקרה דנן, להעדיף החכרת רכבים לשימוש העירייה על פני רכישתם.

תגובת ראש מינהל תפעול

"רכישת 4 כלי רכב למרות הנחייתו של מנכ"ל העירייה לעניין מעבר למודל הליסינג – שלושת הטנדרים נרכשו בנוהל משכ"ל עוד בטרם הדיון הנ"ל. הימים היו ימי הקורונה ומשבר עולמי בתחום הספקת הרכב. הרכבים הגיעו לאחר הדיון. לעניין ג'יפ לשימוש צוות פיקוח איכות הסביבה, אכן הוא נרכש לאחר ההנחיה, אך זאת לאחר קבלת אישור מוקדם ממנכ"ל העירייה לבצע זאת כרכש ולא כליסינג בגלל אותו משבר ולאור ההנחיה לשדרוג הרכב של הצוות באופן מיידי. כאמור, המנכ"ל שקבע מדיניות רשאי גם לאשר מקרים ספציפיים לחרוג מהמדיניות מסיבות מבעיות".

מכירת רכבים

11.

מסקירת כרטסת הנהלת החשבונות נמצא כי במהלך שנת 2022 נמכרו 8 כלי רכב בסכום כולל של 155,510 ש.ו. מכירת הרכבים מתבצעת באמצעות הצעות מחיר, כאשר תנאי המכרז מפורסמים בעיתונות. הצעות של רוכשים פוטנציאליים, לרבות הערביות הנדרשות מהמציעים, מתקבלות במעטפות סגורות כאשר פתיחתם והחלטה על הזוכה מתקבלת על ידי ועדה המורכבת מראש אגף ת.ב.ל, חשבת האגף, מנהלת מדור תחבורה ומנהל המחלקה, כל מכירת רכב מאושרת בנוסף ע"י מנכ"ל העירייה.

ממצאים

הביקורת סקרה את ההזמנה לקבלת הצעות שפירסמה העירייה למכירת כלי הרכב, מהתאריכים 29/3/22 ו- 9/8/22.

במסגרת הביקורת נדגמו 2 מכירות כלי רכב. מכירת טרקטור עם במת הרמה משנת יצור 1986 מספר רישוי 55-445 ומכירת טנדר טויוטה 81-680-27 משנת יצור 1998 להלן תוצאות בדיקתנו:

טרקטור 55-445

מסקירת הביקורת עולה כי לטרקטור זה התקבלו 9 הצעות מחיר, נמצא צ'ק בנקאי בשיעור של 10% מסכום ההצעה כנדרש. סקירת פרוטוקול הוועדה מעלה כי ההצעה הגבוהה ביותר הוכרזה כזוכה.

טנדר טויוטה 81-680-27

מסקירת הביקורת עולה כי לטנדר זה התקבלו 8 הצעות מחיר, מבדיקת הביקורת עולה כי הומצא צ'ק בנקאי כנדרש. סקירת פרוטוקול הוועדה מעלה כי ההצעה הגבוהה ביותר הוכרזה כזוכה. נציין כי הליך מכירת רכבי העירייה אינו מעוגן בנוהל.

המלצה

- לשקול עיגון הליך מכירת הרכבים במסגרת נוהל.

תגובת המבוקר

"קיים נוהל למכירת רכבים ישנים, הנוהל רוענן ע"י ד"ר חנה אופק ומתבצע הלכה למעשה".

כבאית דות סטטוס

12

בשנת 2002 אותרה באזור קיבוץ עין גדי אחת מהכבאיות הראשונות ששימשו את הרצליה עוד בהיותה מושבה. הכבאית ששימשה במהלך השנים להשקיית מטעי התמרים ננטשה בסמוך לקיבוץ. במשך השנים החלידה הכבאית, אך את הכיתוב "מכבי אש מתנדבים מועצה אזורית הרצליה" ניתן היה לזהות. הכבאית הועברה למתחם אגף תב"ל ושהתה שם כעשור עד שנת 2011. ביוזמתו של יו"ר "איגוד ערים לכבאות הרצליה" דאז החל שיפוץ הכבאית במטרה להציגה בפני הציבור בחצר מוזיאון בית ראשונים המנציח את שנותיה הראשונות של העיר. בשיפוץ הכבאית הושקעו משאבים רבים עד להבאתה למצב נסיעה, בעלויות השיפוץ נשא "איגוד ערים לכבאות הרצליה". בשנת 2012 הוקמה רשות הכבאות וההצלה וכל נכסי "איגודי הערים לכבאות" עברו לרשות הכבאות.

ממצאים

- לא הומצא לידנו סיכום בכתב של העברת הכבאית לאיגוד ערים לכבאות לצורך שיפוצה ומימלא לא עוגן בכתב סטטוס הבעלות של הכבאית לאחר הבאתה למצב נסיעה. נזכיר כי הכבאית נלקחה מאזור עין גדי כגרוטאה ולא ככלי רכב. במקרה בו שיפוץ הכבאית למצב נסיעה יצריך הוצאת רישיון רכב הרי שיש לציין במסגרת ההליך את הבעלות של הכבאית, למועד הביקורת לא ברור האם השיפוץ הושלם והאם מי מהגורמים פנה לרישום הכבאית במשרד הרישוי. במקרה בו יתברר כי הבעלות על הכבאית הינה של "איגוד ערים לכבאות" הרי שכל נכסי האיגוד הועברו לרשות הכבאות וההצלה.
- בהקשר זה נציין כי יו"ר איגוד ערים לכבאות והצלה לשעבר מסר בזמנו לביקורת (במסגרת ביקורת הכלולה בדוח מבקר העירייה לשנת 2014) כי "הכבאית הינה בבעלות האיגוד וטרם פירוקו עברה בהנהלת האיגוד החלטה לתרום את הכבאית ל"בית ראשונים" לצורך הצגתה לציבור". אין בידי העירייה

- את ההחלטה האמורה או הסכם ההעברה לרשות. כאמור, ספק אם הבעלות על הכבאית הינה של האיגוד. לא מן הנמנע שבהעדר הסדרת הבעלות על הכבאית יכול שרשות הכבאות תתבע בעלות על הכבאית.
- למועד הביקורת מיקום הכבאית אינו ברור, לביקורת נמסר כי הכבאית נמצאת בסדנת שיחזור וכי השחזור עדיין לא הושלם.
  - במהלך השנים נבחנו מספר מיקומים להצגת הכבאית אם בתוך מבנה זכוכית או אחר, למועד הביקורת טרם נמצא מיקום מתאים להצגת הכבאית.

המלצות

- לפעול לאיתור הכבאית והעברתה לרשות העירייה.
- במקרה בו הכבאית במצב נסיעה יש לפעול לרישום הכבאית על שם העירייה.

נספח תמונות

הכבאית בשנות ה-50

שנת 2002 - הכבאית באזור עין גדי

2002-2011 - הכבאית במתחם אגף תב"ל

שיפוץ הכבאית

